

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugosla-
viji 80 Din, za
inozemstvo 100 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-50, velik
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Vokopisti se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon šte. 50, upravnštva šte. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Za krščansko družino.

Krščanska kultura, ki pomenja za človeštvo — tudi z zgolj zemskih vidikov — izhod iz teme v luč, iz labirinta barbarskih blodenj na pot napredka in neomejenega razvoja navzgor, temelji na družini. Ta družina je čuvarica krščanskih predanj od roda do roda, ona je prva in najzanesljivejša šola najbistvenejših krščanskih nauk in čednosti: strahu božjega; brezpogojne, požrtvovalne ljubezni do bližnjega in posebej do šibkih in bednih; spoštovanja do starejših, do žene; sramežljivosti, ki jo označuje Solovjev za najizrazitejši in najplemenitejši izraz človečnosti, in s tem lepih, čistih običajev. Na tem temelji ves družabni red, ki omogočuje in pospešuje mirno delo na vseh poljih plemenitega človeškega prizadevanja. Ako pade krščanska družina, pade krščanska kultura in svet se pogrezne nazaj v poganstvo.

Zato je umevno, da bdi katoliška Cerkev nad družino kakor nad punčico svojega očesa. Dolgo dobo, skoraj dvatisoč let jo je varno vodila skozi vse viharje in zmece in jo ohranila do danes. S tem si je stekla za človeštvo neveljavne zasluge. In danes, ko se zgrinjajo nad družino silnejši viharji nego kdaj prej in se zdi, da se bliža njen konec — stoji katoliška Cerkev v njeno bran na okopjih. V tem so se nasprotni struje iz vseh sil prizadevajo, da ponižajo zakon v navadno trgovsko pogodbo na odpoved ali ga sploh odpravijo in s tem družino v krščanskem smislu uničijo, započenja cerkev novo močeno akcijo za ohranitev in okrepitev družine kot temelja za obnovo človeške družbe. Najboljši katoliški umovi, vse katoliške organizacije in ustanove sodelujejo pri tej akciji.

Znamenit v tem pogledu je bil posebno XIII. »Socialni teden« Azione Catholica, ki se je prav te dni vršil v Genovi. Geslo mu je bilo: »Družina temelj kraljestva Kristusovega.« Predavatelji, odlični znanstveniki: bogoslovci, sociologi, pravniki, so obdelali vsa vprašanja, tičeča se družine. V naslednjem le prav kratak pregled teh predavanj:

Predsednik comm. Colombo je v svojem otvoritvenem govoru izjavil, da smatra Azione Cattolica za svojo največjo nalogo, da sodeluje v bitki za družino. Lepo je opisal pomen krščanske družine za narod in državo: »Od pokristjanjenja družine ima narod vse pričakovati: kajti krščanska družina pomenja trdno zgrajeno družino; pomenja stalno rast prebivalstva; pomenja nov razcvet javne blaginje; pomenja nepokvarljiv element reda in socialnega zdravja; pomenja disciplino, spoštovanje do zakonov; pomenja vdano ljubezen do velike družine domovine; pomenja torej veličino domovine. Elementi, ki razdirajo družino, razdirajo narod, kar nam pričajo zgledi narodov, ki so nekoč gospodovali svetu.« (To naj si zapomnijo tudi naši državniki in naši zakonodavci! Prav posebno pa naj si bodo v svesti svojega razdiralnega dela tiste naše politične skupine in tisti naš tisk, ki si laste državotvornost in največjo narodno nepopustljivost, a izpodkopavajo krščanski temelj družine in rušijo krščanska etično-moralna načela!)

Prof. Don A. Bernareggi je v svojem veleznanim predavanju osvetlil »naravne temelje zakona in družine«, kakor jih pojmuje katoliška doktrina. Ta doktrina daje družini dvojno funkcijo: da zagotovi ohranitev vrste in v svojem naročju pripravljajo bodoče člane družbe, državljane in vernike. Ta cilj je plemenit, toda ne najvišji, potreben, toda le za družbo: zato bi se motil, kdor bi trdil, da je zakon nad celibatom in bi zahteval obveznost zakona za posameznike. — Dalje je ugotovil: Vzgoja otrok spada med neodtujljive pravice družine in država si ne more prisvajati pravice edinega vzgajatelja, z monopolskim režimom, ne da bi pri tem kršila naravno pravo staršev. — Neodstranljiva svojstva zakona so: enotnost in nerazdružljivost ter hierarhalnost; enotnost pa je najvažnejša, ker je v družini vse enotno.

Prof. Andrej Oddone je govoril o »Naravnih povzdigih družine«. — Plamenec je bil govor prof. G. B. Briaveschija o rušenju krščanskega zakona v zakonodaji. Rekel je med drugim: Po petdesetletnem trdovratnem razdiralnem delu ni preostalo drugega, nego da se požanjujejo sadovi, ki sta jih sejala liberalizem in sektarstvo. Na raznih poljih se poznajo sledovi tega narodnega dela, ki ni ničemur prizaneslo, niti ne domačemu svetišču. Zdi se celo, da je osredotočilo svoje plíce

prav posebno proti družinskemu redu, proti temeljnemu načelom, na katerih sloni zakonska družba. Proti krščanskemu zakonu, ki je v vseh dobah prinašal toliko blagodejnih učinkov, so postavili svoj lastni zakon, takimenovani civilni zakon, to je zakon brez vere in brez Boga. Država je stegnila svojo roko po zakonu, določa pogoje za njegovo veljavnost, razvezuje in veže, kar more zvezati samo Bog in ločiti smrt. Iz civilnega zakona je vzniknila razporeka, ta rakrana, ki muči ubogo moderno družbo; a iz razporeke poganja sedaj svobodna zveza. Tu ni več samo kriza družine, marveč to je popoln polom civilnega zakona samega.

P. Avguštin Garagnani S. J. je osvetlil pogubne učinke splošne izprijenosti in nemorale na družino. Družba je prišla tako daleč, da je popolnoma izgubila čut za javno sramežljivost; v zakonsko življenje in družino že pljuska val frivolnega vživanja, očetovski

in materinski čut propadata. Mladina s svojo sprejemljivo dušo je izročena pohujanju, ki se zgrinja nad njo od vseh strani. Razmere so obupne in le tista sila, ki je nekoč dvignila poganjski svet iz najglobljih nižin materializma in blodenj v sijajne višine krščanske popolnosti, je zmožna, da tudi topot reši družbo pogina: katoliška Cerkev.

Odvetnik Camillo Corrsanego je izvrstno izpodbil vse razloge, ki jih navajajo pristaši razporeke, prof. F. Tredici je govoril o dolžnostih očetovstva in pozival očete, naj se vrnejo k strogi, toda plemeniti moralni doktrini Cerkev, ki more edina zadovoljiti in osrečiti pošteno, lepo dušo. Nadaljnji govorniki so obdelali vprašanje o socialnih problemih, ki se tičejo družine: njeno gnotno zavarovanje, stanovanjske razmere, skrb za matere, dolženske, mladino itd.

Tako je katolištvo na delu za blagor družine in s tem celokupne družbe

Delovni program narodne skupščine.

Belgrad, 24. sept. (Izv.) Na današnji seji je ministrski svet razpravljal o delovnem programu narodne skupščine. Izredno zasedanje se bo pričelo 4. oktobra. Na dnevni red pridejo sledeči zakonski predlogi: Zakon o osred-

nji upravi, sprememba stanovanjskega zakona in nettunske konvencije. Redno zasedanje se bo pričelo 20. oktobra. Najprej pridejo na dnevni red trgovinske pogodbe z Anglijo, Albanijo, Francijo in Mažarsko.

Važni sestanki pašičevcev.

Belgrad, 24. sept. (Izv.) Podpredsednik radikalnega kluba Aca Stanojević je imel tekom današnjega dneva več sestankov z odličnimi radikali-pašičevci. Med drugim je imel dolg sestanek s Krsto Miletičem in Il. Mihaj-

lovičem. Politični krogi pripisujejo Stanojevićevemu bivanju v Belgradu velik pomen. Jutri ali pojutrišnjem bo odpotoval Stanojević v Cavtat k Pašiču, da mu bo poročal o položaju v Belgradu.

Propadanje Radičeve stranke. ~ Snovanje novih skupin.

Belgrad, 24. sept. (Izv.) Minister za šume in rude dr. Nikola Nikić se je zvečer odpeljal v Zagreb. Kakor se v obveščenih krogih trdi, se bo v Zagrebu sestal z zastopniki HFSS in se bo z njimi pogajal o fuziji obeh političnih skupin. O tej spojitvi se že dalj časa govori. »Hrvat demantira, da nima ta spojitve nobenega izgleda. Vendar pa zatrjujejo poučeni krogi, da so pogajanja že zelo daleč dospela. Potemtakem zastopa »Hrvat« mnenje, ki ga

ima proti fuziji ena skupina HFSS.

Zagreb, 24. sept. (Izv.) Hrvatska stranka prava (frankovci) je začela z akcijo za sestavo novega bloka, kateremu naj bi se pridružili federalisti, ki pa niso za sodelovanje prav nič razpoloženi. Zato se misli, da bodo frankovci rušili samo Radičeve postojanke, kajti pri ostalih hrvatskih strankah niso našli zase simpatij.

Belgrajska občinska uprava potrjena.

Belgrad, 24. sept. (Izv.) Državni svet je danes razpravljal o pritožbi, ki jo so vložili radikali proti občinskim volitvam. Pritožbo je zavrnili. S tem je novo izvoljena občinska uprava potrjena. Tukajšnji politični krogi so

izid posvetovanj o pritožbi pričakovali z velikim zanimanjem. Demokrati so sklep toplo pozdravili. Odlok državnega sveta je prodl z večino glasov. Dva člana sta podala votum separatum.

Obisk češkoslovaških parlamentarcev v Jugoslaviji.

Belgrad, 24. sept. (Izv.) Popoldne se je vršila seja pripravljalnega odbora za svečan sprejem češkoslovaških parlamentarcev, in sicer v predsedstvu narodne skupščine. Seji je predsedoval skupščinski predsednik Trifković. V imenu Jugosl. kluba je v tem odboru posl. Smodej. Pri seji ga je nadomestoval poslanec Žebot.

Spored slavnosti je sledeč: Popoldne dne 3. oktobra prispejo Čehi s posebnim vlakom v Subotico, kjer jih bo sprejelo odposlanstvo naše skupščine. Od Vrbasa do Sremskih Karlovcev bo vlak spremljala naše zračno brodoge. Vlak prispe v Belgrad ob 8 zvečer. Pozdravni govor bo imel Marko Trifković. Belgrad bo okrašen. Glavne ulice se bodo razsvetile z električnimi žarnicami.

4. oktobra bo ob 11. uri slovesna seja narodne skupščine, katere se bodo udeležili tudi češkoslovaški parlamentarci.

Nakupovanje valut.

Belgrad, 24. sept. (Izv.) Fin. minister je pod št. 18.700 z dne 12. septembra izdal sledečo rešitev: »Banke, ki imajo pooblastila za nakupovanje deviz in valut, in menjalnice, ki so pooblaščenke za poslovanje z valutami, morajo na potne liste za tiste države, kamor se potuje, prodati našim državljanom tuja plačilna sredstva v različni denarni vrednosti, in sicer za Romunijo, Bolgarsko, Grško, Albanijo v znesku do 8000 Din, za ostale države pa 12.000 Din. Ta odredba bo stopila v veljavo,

čim se objavi v »Službenih Novinah«. Vse dosedanje tozadevne odredbe izgube svojo veljavo.

Belgrad, 24. sept. (Izv.) Ljubi Jovanoviću se je njegovo stanje poslabšalo. Težki kapi so se pridružile še druge komplikacije. Bolnik ne more nikamor in leži večinoma v postelji.

Belgrad, 24. sept. (Izv.) Vojni minister Dušan Trifunović je obolel. Raditega se ne more udeležiti kontrolne preiskave v orožarni v Kragujevacu.

Razprava o davčnem zakonu.

Belgrad, 24. sept. (Izv.) Davčni odbor je razpravljal o členu 123, ki govori o odmeri davka. Poslanec Škulj predlaga, da se davkoplačevalcu da rok, v katerem se mu mora dovoliti ponovna cenitev. V smislu stavljenega predloga se besedilo člena 124 predrušači. Člen 126 govori o obdavčenju brez davčnega odbora. V dolgi debati se je zahteval rok, v katerem se mora rekurz rešiti. Ravnatelj za neposredne davke Leticia na to ni pristal, podtajnik Neudorfer se sploh ni oglasil. Drugi predlog so začeli podpirati radikali. Spor je rešil poslanec Miletić, ki je predlagal, naj se člen odloži za pozneje. Ravnotako sta se rezervirala člena 129 in 130. Poglavje členov 132 do 135 govori o obravnavi pritožbe. Člen 133 govori o sestavi reklamacijskega odbora. Člen se odloži. Pri členu 134 je poslanec Škulj predlagal, da davčni odbor pretresa vse predložene pritožbe, ne samo obrazložene, kakor pravi zadnji predlog. Po dolgi debati se je člen pridržal. Seja se jutri nadaljuje.

Preiskava drž. podjetij.

Belgrad, 24. sept. (Izv.) Na seji finančnega odbora so sklenili, da bo v soboto ponoči odpotovala delegacija finančnega odbora v Kragujevac, kjer se bo vršila kontrola nad gospodarstvom tamošnjih orožaren in drugih podjetij vojnega ministrstva. Finančni odbor bo orožarno v Kragujevacu pregledoval dva dni. Jugoslovanski klub zastopata Franc Žebot in Karel Škulj. Pregled gospodarstva na državnem posestvu v Belju se bo izvršil pozneje po odhodu češkoslovaških parlamentarcev. Trajal bo več dni. Finančni minister hoče priti do dva velikanskim deficitom na škodo državne blaginje.

Prosvetni minister v Zagrebu.

Zagreb, 24. sept. (Izv.) Sem je prispel prosvetni minister Miša Trifunović. Obiskal je zagrebske prosvetne zavode. Sprejel je delegacijo zagrebskih vseučiliških profesorjev. Izjavljal je, da se bo zavzel za večje dotacije za zagrebsko vseučilišče v proračunu. Poudaril je, da se bo zavzemal za zgraditev novega boljšega poslopja. Nadalje je obiskal nadškola dr. Bauerja in se z njim razgovarjal o položaju katoliške cerkve v državi. Glede odvzeta cerkvenega imetja je izjavil, da se bo to vprašanje rešilo v soglasju z episkopatom.

MEHMED SPAHO V ZAGREBU.

Zagreb, 24. sept. (Izv.) Sem je prispel narodni poslanec dr. Mehmed Spaho v zasebnih poslih. Govori se, da bo stopil v stik s političnimi krogi.

HOMATIJE V SPLITSKEM OBČINSKEM SVETU.

Split, 24. sept. (Izv.) V splitskem občinskem odboru je prišlo med posameznimi občinskimi strankami do sporov, ki se obetajo razviti v oster konflikt, ki bo prišel do očitnega izraza na prihodnji seji.

ZMANJSANJE FRANCOSKIH ČET V RENSKEM OZEMLJU.

Pariz, 24. sept. (Izv.) Uradno objavljajo, da zmanjšanje francoskih čet v renskem ozemlju ni v nikaki zvezi z zadnjimi nemško-francoskimi razgovori. Znižanje čet je sklenilo zunanje ministrstvo že prej.

ANGLIJA IN TANGERSKO VPRAŠANJE.

London, 24. sept. (Izv.) Listi poročajo, da bo tangerski problem glavno vprašanje na sestanku, ki se bo vršil med Chamberlainom in Mussolinijem. V interesu Anglije je, da se doseže čim boljše rešitev med Italijo in Španijo v tem vprašanju.

KRIZA NA ŠPANSKEM.

London, 24. sept. (Izv.) Po poročilih »Daily Chronicle« se nahaja Španija v veliki krizi. Položaj je dalje časa nevzdržljiv. Ali bo moral iti kralj, ali pa odstopiti general Primo de Rivera. Najbrž bo popustil Primo de Rivera. Kot njegovega naslednika imenujejo sedanjo ga podpredsednika kabineta Martinez de Amida.

PREMOGOVNA STAVKA SE ŠE NADALJUJE

London, 24. sept. (Izv.) Rudarji so stavili nove predloge, ki naj bi bili baza za pogajanja. Podjetniki in vlada so sklenili, da so predlogi nesprejemljivi. Ministrski kabinet se sedaj znova razpravljal, kako najti pot k sporazumu. — Kralj je podpisal proklamacijo, s katero se s 1. oktobrom podaljša izjemno stanje še za en mesec. Parlament bo prihodnji ponedeljek razpravljal in izglasoval ta dekret.

Težka nesreča naših letalcev v Pragi.

Praga, 24. sept. (Izv.) Na praškem letališču Kely je 22. septembra pristala jugoslovanska vojaška zračna eskadrila, ki sestoji iz petih letal tipa Berguet 14. Eskadrilo vodi polkovnik-pilot Jugović. Goste so prišle pozdravit mnoge odlične osebnosti in zastopstva vojaških in civilnih oblasti, med drugimi jugoslovanski poslanik v Pragi Nešić, vojaški ataše Nenadović, načelnik češkega vojaškega zrakoplovstva Čeček in častniki 1. letalskega polka s polkovnikom Smetano na čelu. Goste je pozdravil general Čeček v imenu ministra za narodno brambo in industrijec Kumpeta za aero-klub. V imenu Jugoslovancev se je zahvalil polkovnik Jugović. Nagovorilo se je poudarjalo iskreno prijateljstvo, ki vlada med obema slovanskima armadama. Zvečer so priredili gostom na čast svečan banket. Jugoslovanski letalci so si ogledali praške tovarne za letala in so obiskali razstavo avtomobilov.

Češkoslovaško časopisje poudarja, da pomeni ta obisk novo etapo utrditve prijateljskih

odnošajev med vojaško aviatiko Češkoslovanske in Jugoslavije.

Mažarske oblasti so delale »trestnosti«. Vizum so izstavile z dvodnevno zamudo. Dovolile niso, da bi eskadrila letela strnjeno preko mažarskega ozemlja, ampak v presledkih. Zato so se letala zbrala šele v Bratislavi.

Praga, 24. sept. (Izv.) Danes dopoldne ob 10 sta po nesreči trčila skupaj pri dviganju na letališču v Kbelu jugoslovanski aeroplan Breguet 1 in en češkoslovaški aeroplan, ki je služil za poskusne polete. Pri tej nesreči sta bila takoj mrtva vodja jugoslovanske eskadrije polkovnik Jugović in češki kapitan Kostava. Jugoslovanski letalec Njegovac, eden najboljših jugoslovanskih letalcev, katerega so težko ranjenega prepeljali v bolnico, je podlegel težkim poškodbam. Težko ranjena sta tudi en jugoslovanski in en češki mehanik. Polet jugoslovanske eskadre v Varšavo je zaenkrat preložen in bo najbrž sploh odpovedan.

Nova nasilja nad katoličani v Mehiki.

Newyork, 24. sept. (Izv.) Kulturni boj v Mehiki se nepritrjeno nadaljuje. V Zamori so vojaki aretirali dva katoliška agitatorja in ju takoj ustrelili. V zastrašilo so mrtvi trupli obesili na javnem prostoru blizu mestne hiše.

Upor indijanskih rodov se še ni polegel. Indijanci zahtevajo, da odstopi državni predsednik Calles. Vlada pripravlja velik vojaški napad na indijanske taborišče. Štirje bataljoni pehote, topništvo in več vojnih letal bo napadlo naenkrat. Indijanci so razdrli vse železnice ob Tihem morju na dolžini več kilometrov. Calles hoče Indijance uničiti. V mestu Coacmalane je obsedeno stanje. Tamošnji župan ni hotel izročiti svojih poslov in se je z 200 možmi zabarikadiriral v občinsko hišo. Šele ko so vladne čete

napadle od vseh strani, se je moral udati.

Newyork, 24. sept. (Izv.) Mehška poslanska zbornica je odklonila prošnjo mehiških katoliških škofov in duhovnikov, da naj se spremene protiverški členi ustave. Zbornica utemeljuje svoj sklep s tem, da ne more upoštevati akta, ki ga niso podpisali polnopravni državljani, ampak katoliški duhovniki.

Rim, 24. sept. (Izv.) V mestu Mehiko je bilo aretiranih v noči na 21. september okoli 300 katoliških gospa, ki so taino opravljale skupne molitve. Duhovnik, ki je vodil pobožnost, je navduševal naj katoličani vztrajajo do mučeniške smrti. Policija je vdrla v dvorano, aretirala vse gospe in jih vrgla v podzemeljske policijske zapore.

Sv. Stolica obsoja francoske nacionalistične reakcionarje.

Pariz, 23. sept. (Izv.) Organizacija »Action Francaise«, ki se nazivlja katoliško, ima to veliko napako, da hoče biti najbolj šovinistično-nacionalna in dejansko njeni zastopniki večkrat govore in pišejo v duhu, ki nima s krščansko občestvenostjo nikake zveze. Poleg tega stoji ta organizacija po svoji tradiciji še vedno med rojalisti in v tej za katoličana čisto poststranski zadevi noče popustiti in se prilagoditi razmeram. S tem seveda katoliški stvari in francoskim katoličanom sploh silno škoduje. Opozicija proti »Action Francaise«*c* raste zlasti med katoliško mladino. Ker vsi opominjajo in svarilni koraki v okviru organizacije same niso zaleteli, so mladi katoliki segli po javnem sredstvu. V ta namen so naprosili kardinala Andrieuta, nadškofa v Bordeauxu, naj se izjavi o »Action Francaise«*c*.

Kardinalova izjava je ostra kritika te organizacije. Kardinal je zlasti obsodil ultra rojalistično in nacionalistično propagando vodje »Action Francaise«*c* Charlesa Maurrasa. Obsodil je moralno in socialno smer te organizacije. Dejal je, da se »Action Francaise«*c* imenuje katoliška samo, ker ji tako kaže, ona vzgaja samo navidezni katolicizem, za katerim se skriva ateizem, ona stremi za družabnim redom, ki ga je treba obsojati, ker se gradi na dobičku posameznih privilegirancev in na zaničevanju in poginu ljudskih mas.

To ostro kardinalovo obsodbo je potrdila tudi sveta stolica in izrekla nadškofu v Bordeauxu posebno priznanje za odločen nastop.

»Action Francaise«*c* se je opravičila v posebnem članku, ki so ga podpisali vsi njeni voditelji razen Charlesa Maurrasa. Toda že dne 16. septembra je izdala oklice, ki vabi k pristopu in podpori »Action Francaise«*c* na način, ki smeši kardinalovo izjavo in izjavo svete stolice. »Osservatore Romano«*c* je odgovoril na to izzivanje in ugotovil, da je nastop »Action Francaise«*c* vzbudil v Rimu največje razočaranje in se končno vprašuje: »Ali ni ravno ta najnovejši nastop »Action Francaise«*c* evidenten dokaz za praktičen modernizem in lajciizem, pred katerim je popolnoma upravičeno svaril francoske katoličane, zlasti katoliško mladino častiti nadškof v Bordeauxu?«

Seja skupščine Društva narodov.

Zeneva, 24. sept. (Izv.) Današnja skupščinska seja Društva narodov se je pričela ob 5. uri popoldne. Takoj v začetku se je vzbudila zanimanje izjava kitajskega delegata Šao-šin-šua, v kateri je protestiral proti obstrepljevanju kitajskih mest od angleških parnikov. Angleški zastopnik Cecil je takoj podal izjavo, da navedeni podatki niso resnični in da še ni končana preiskava o teh dogodkih. Po tej prekinitvi je prešla skupščina na dnevni red. Lord Cecil je v svojem govoru izražal prepričanje, da bo razorožitvena konferenca gotovo dovedla do uspehov. Skupščina je za tem obravnavala celo vrsto zanimivih vprašanj, predvsem poročilo o delovanju mednarodne komisije, o finančni vzpostavitvi Ogrske in Avstrije. Finančna stabilizacija na Ogrskem se smatra kot zagotovljena, ravnotoka je tudi gospodarsko in finančno postavljena

Slavenska banka ustavila izplačila.

Kakor se nam poroča, je prišla Slavenska banka v težkoče. Neugodne gospodarske razmere v državi ter nepovoljno poslovanje nekaterih industrijskih podjetij njenega koncerna v zvezi s porastom tečaja dinarja so močno oslabil položaj banke. Ko je v zadnjem času eden veleprodajarjev s forsirano odjajo delnic, po katerih umevno ni bilo primernega povpraševanja, močno oslabil tečaj delnic, se je vzbudilo nezaupanje v krogih vlagateljev ter povzročilo močno dvigovanje vlog. Ker banka tem velikim zahtevam ni mogla udovoljiti, je uvedlo krajevno sedišče v Zagrebu nad isto predstečaj. Kljub temu se nadaljujejo pogačanja v cilju sanacije banke ter so se zainteresirani kakor tudi upravni svetniki izjavili pripravljeni k »znatnim žrtvam«, da se poskusi doseči mirna likvidacija banke.

S privatne strani smo prejeli k temu poročilu banke informacijo, da se bo služalo v slučaju mirne likvidacije posebno ozirati na manjše vlagatelje.

Skupne obmejne postaje.

Maribor, 24. septembra.

Danes dopoldne se je vršila pod predsedstvom velikega župana dr. Pirkmajerja konferenca avstrijskih in jugoslovanskih delegatov radi osnovanja skupnih obmejnih postaj v Pliberku in Dravogradu. Seje so se udeležili zastopniki obeh centralnih vlad, železnice, carine in policijske oblasti.

Po pozdravu je predsednik določil red konference ter ugotovil, da gre za praktično izvedbo celovitega sporazuma iz leta 1921, ki določa skupne železniške postaje za železniško, carinsko in potnišniško službo obeh obmejnih držav in v Jesenicah, v Pliberku, Dravogradu, Mariboru in Radgoni. Ker tvori vprašanje skupnih obmejnih postaj enoto, je smatrati obravnavanje današnjega dnevnega reda, ki se tiče skupnih postaj v Pliberku in Dravogradu, za pričetek ureditve vseh zgoraj označenih skupnih postaj, ki naj bi začele kot take posloovati istočasno in če le mogoče že z uveljavljenjem novih vozniških redov, to je maja 1927. Po daljšem temeljitom razpravljanju glede predpogojev za ureditev skupnih postaj v Pliberku in Dravogradu, se je na podlagi izjav prisotnih delegatov obeh držav ugotovila soglasnost v naziranju, da je osnovanje istih s sorazmeroma majhnimi preureditvami v kratkem času izvedljivo. Eventualne potrebne stavne adaptacije in razpored v uradu se določijo po ogledu na licu mesta. Dosegel se je popolen sporazum v vseh točkah, o katerih se je na konferenci razpravljalo.

Ob zaključku je predsednik konference izrazil željo, da bi se započelo delo glede skupnih obmejnih postaj nadaljevalo ter čimprej pršlo do popolnega sporazuma in s tem do promernih olajšav, katere pričakujemo od ureditve skupnega obmejnega prometa. V končnem nagovoru se je zahvalil vodja avstrijske delegacije ing. Lubenik predsedniku dr. Pirkmajerju za uspešno vodstvo konference.

Danes popoldne so se pogajanja zaključila ter podpisal zapisnik. Jutri se izvrši lokalni ogled v Pliberku in Dravogradu, katerega se udeležijo člani delegacije. Potrebna je še končna odobritev obeh centralnih vlad.

Krekova mladina

Jutri, v nedeljo, dne 26. septembra, se vrši V. redni občni zbor Krekove mladine, centrala Ljubljana, ob 9 dopoldne v Akademskem domu Miklošičeva c. 5. Jutrašnji občni zbor krščansko-socialistične mladine utege biti vrlo zanimiv. Pri vsem delu Krekove mladine vlada velika resnost, vse delo preveva duh nezmagljive vztrajnosti in energije, duh borca Kreka. Čas preribčevanja o potrebi, pomenu in nalogah Krekove mladine je za nami! Organizacija že stoji! Po agilnosti, zavednosti članstva prednjačijo naši Krekovi vsem slovenskim delavskim društvom. Občni zbor ne bo samo formalna izvolitev novega odbora, ampak se bo bavil z najrazličnejšimi praktičnimi načrti, ki bodo velike važnosti za organizacijo.

Dnevni red:

1. Volitev overovateljev zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo odbora.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Poročilo overovateljev.
5. Volitev predsedstva, nadzorstva in razsodišča.
6. »Krekova socialna šola«*c* (poročila centralni tajnik).
7. Slučajnosti.

3. oktobra ves brežiški in krški okraj v Brežice na shod dr. Korošca

ki bo ob 11 dopoldne na vrta in dvorišču »Narodnega doma«*c* v Brežicah.

Beleške

△ Prazno govorjenje. O značaju SLS je začela pisati tudi belgrajska »Samouprava«. Ker pa ponavlja stokrat premlete in stokrat zavrnjene fraze »Jutra«*c* o tej zadevi, ji nimamo ničesar odgovoriti. Mi smo jih itak do temelja pobili v svojih tozadevnih člankih pred kratkim. Naj zato melje »Samouprava«*c* svoje otrobe prosto naprej.

△ Nemce je SDS pri volitvah v Trgovsko zbornico za božjo voljo prosila, da naj jo podpirajo. Cele SDSarske delegacije so romale k Nemcem, jih moledovale na kolenih za glasovanje in se jim laskale. Jako zanimivo je, da se je »Jutra«*c* cel čas volivne borbe v svojih člankih, noticah in beležkah na višje povelje skrbno ogledalo vsakih napadov na Nemce. Izgledalo je že čisto kakor kak germanofilen list. Zdaj pa, ko je volivni akt pri kraju, se zaletava v združeno gospodarsko listo, češ, da so jo podpirali Nemci. Hinavščina, tvoje ime je — »Jutra«*c*.

△ Po nemarnem imenju »Jutra«*c* v nedeljskem uvodniku imeni škofov Jakoba Missije in dr. Mahniča. O Jakobu Missiji pravi, da je zaničeval slovenstvo in slovenščino, a mi vsi vemo, da je tako ljubil svoj narod, da se je ves žrtvoval za njegovo duhovno obnovo, za njegovo večno, pa tudi časno srečo. Recimo le, da bi bilo res, kar »Jutra«*c* trdi o njem — česar pa ne priznamo — da je namreč zamislil in na široko utemeljil SLS; vprašamo: ali ne bi bil s tem najbolj dokazal svoje ljubezni, svoje dalekovidne skrbi za slovenstvo? Kdo pa danes zastopa slovenstvo, ako ne SLS? Morda »Jutra«*c* in njegova stranka, ki odrekata Slovencem celo narodno individualnost in ne more dočakati, da bi slovenski jezik vstopil v srbohrvaščini in bi slovensko ime izginilo s površja zemlje? Saj priporoča zdaj svojim celó, naj se ne vpišejo več kot Slovenci, ampak kot »Jugoslovenci«*c* — Še bolj po nemarnem imenuje »Jutra«*c* dr. Mahniča, o katerem pravi, da je pisal, »da je narodnost smrtni greh«. (»Jutra«*c* očitno smatra svoje čitatelje za popolne idijote, ker bi se drugače vsaj toliko potrudilo, da bi pisalo zmiselno.) Mahnič je toliko storil za Slovence in Hrvate in njihovo narodno kulturo, on je tako visoko dvignil in s svojim mučeništvom posvetil to našo narodno državo, da se človeku zdi kakor oskrumba, ako imenuje njegovo ime »Jutra«*c*. Ko o »Jutru«*c* in njegovih ljudeh ne bo več ne duha ne sluha, bo slovenski in hrvaški narod visoko častil svojega kulturnega apostola in dobrotnika dr. Antona Mahniča.

△ Premalo dobre volje po pravici očita merodajnim činiteljem »Narodni dnevnik«, ker nččejo vpostaviti občinske samouprave v Ljubljani, dasi to zahtevata tudi SKS in NRS. Pač znak, kako majhna je moč in vpliv SKS in slovenske NRS v Belgradu. Čemu potem sploh tak režim podpirata?

Socialni vestnik

Znanstvene metode v industriji.

Zadnja številka »Industrial and Labour Information«*c* (tedensko poročilo mednarodnega urada dela) vsebuje poročilo prvega sestanka odbora »Internacionalnega združenja v svrhu študija za izboljšanje položaja človeka v industriji«. Zastopane so bile nastopne države: Nemčija, Avstrija, Danska, Anglija, Francija, Holandska, Švedska, Svica, Ogrska, Italija in Združene države.

O znanstvenih metodah v industriji se je vršila posebna diskusija. Uvodni govor je imel Lillian M. Gilbreth, inženier iz New Jersey, Združene države. Opozarjalo se je na to, da v industriji ni samo mesta za inženjerje in narodne gospodarje, temveč tudi za psihologe, fiziologe, psihiatre, biologe in druge specialiste-znanstvenike, ki se bavijo s človekom. Vsi ti se pečejo z različnimi stranmi istega problema in njih sodelovanje pri znanstvenih razglabljanjih v industriji je življenska potreba. Posebna pozornost se je obračala na dejstvo, da se znanstvena razglabljanja razširijo na nova polja. Razen v produkciji, konzume, pisarne itd. so našla dostop tudi v bolnice, šole, ječe, da celo v gospodinjstvo. Posebna važnost se je polagala na sodelovanje delavcev. Kjer bi se isto upejalo, se ni treba bati razočaranja rezultatov.

Združenje si je stavilo kot glavno nalogo, da predvsem obstoječe razmere v industriji, v kolikor pride v poštev človek, kontrolira, daje poročila in pojasnjuje spremembe, njih dobre in slabe strani.

Sprejet je bil sledeč sklep: Znanstveno vodstvo kakega obrata je le tedaj znanstveno, ako upošteva vsake gospodarske faktorje in predvsem polaga važnost na človeka. Bistvena naloga gospodarstva je, da izloči vsako nepotrebno utrujenje. Gospodarski napredek mora korakati roko v roki z zakonom o zaščiti delavstva in obrtnim nadzorom. Upostaviti in vzdržati dobre delovne pogoje, je smatrati kot eno najvažnejših nalog gospodarstva.

RUSKA SPIJONAŽA NA POLJSKEM.

Varšava, 24. sept. (Izv.) Kakor poročajo iz Vilne, so tam odkrili na široko zasnovano špijonažno službo za Sovjetsko Rusijo. V vzhodnih pokrajinah je bila špijonaža razporejena ne samo v vojaški upravi, temveč tudi v železniški, poštni in politični službi. Oblasti so dosedaj aretirale že 30 oseb.

Kaj se godi doma

Blagoslovljenje nove cerkve sv. Frančiška v Šiški.

Opozorjamo še enkrat, da bo v nedeljo, dne 8. oktobra blagoslovljena nova cerkev sv. Frančiška. Začetek ob pol 10. uri dopoldne: blagoslov, govor in pontifikalna sv. maša; popoldanska pobožnost ob 3. uri popoldne. Polovična vožnja po železnici vam je dovoljena. Udeleženci naj zahtevajo na postaji, kjer vstopijo, mokri žig na vozno karto. V Ljubljani naj karte ne oddajo; v Šiški pa bodo dobili izkaznice in se bodo z isto karto peljali nazaj domov. Natančnejši spored bomo še priobčili. Prosimo gg. dušne pastirje, da jutri pri službi božji vernikom to oznanijo in priporočijo.

Nova železnica Rogatec-Krapina.

Razdalja komaj 18 km loči dva železniška tira pri Rogatcu in Krapini, ki ju je končno vendar potrebno zvezati. Že dolgo vrsto let se je prigovarjalo na to delo. Pretekli ponedeljek pa je bila na licu mesta komisija, v kateri so bile zastopane vse upravne, železniške in vojne oblasti, trgovski krogi in domače občine in župnije.

Komisija je imela nalog določiti, kod naj gre nova proga. Najprej bi se uporabila zato dosedanja industrijska železnica. Čez Sotlo bo treba zgraditi most, pri Lupinaku bi prešla železnica na hrvatsko ozemlje, kjer bi šla skozi predor proti Krapini, tam pa se priključila že obstoječi progi Zagreb-Krapina.

Pomen nove, dasi kratke železniške proge pa ni le krajevine, pač pa za splošen tujski promet zelo velik. Mariborska oblast bo po tej novi prog dobila direktno progo s hrvatskim zaljedem. Rogatec Slatina bo južnim krajem veliko bližje kot dosedaj preko Zidanega mosta. Poleg tega pa je ta železniška zveza v strateškem oziru neprecenljive važnosti. Zato je želeži, da se pristopi takoj po končani komisiji tudi na delo.

Napredek Maribora.

Novi mariborski avtoškropilnik so prepeljali iz carine pod šupo mestnega vodovoda na Teznu, kjer montirajo na voz oba reflektorja in razne druge malenkosti. Avtoškropilnik, ki je za Maribor posebnost, so si ogledali strokovnjaki in izrekli vozu občudovanje ter priznanje Kruppovi trdki v Essenu in mestni občini, ki je pokazala tako znatno denarno poštovanost pri nabavi tega velikomestnega avtomobila. Voz je opremljen z vsem potrebnim in ima tudi vsak najmanjši del v rezervi tako, da je daljše prekinjanje delavnosti radi eventualne poškodbe izključeno. Za vodstvo škropilnika sta določena dva šoferja in sicer g. Gracer, ki je šofiral doslej mestni traktor in njegov pomagatelj Deželac. Dva moža zadostujeta, da obvladata ogromni voz pri škropljenju, kiščenju cest in pri razkopavanju snežne gazi v zimi. Le v slučajni požarne potrebe bodo morali pomagati pri razvlačevanju gasilnih cevi in brizganju vode mestni gasilci. Obema šoferjema razkazuje vodja mestnega vodovoda in motorni strokovnjak g. Vogler posebnosti kompliciranega mehanizma. Gospod Vogler je bil namreč osebno navzoč v Essenu pri prevzemu voza, kjer so mu natančno razkazali celi mehanizem. Te dni bo nastopil novi avtoškropilnik, ki bo v čast mariborski občini, svojo prvo poskusno pot po mestnih ulicah.

Maribor ima zelo lepo mestno kopališče, ki je znano po okusni opremlitvi in strogi snagi. Najnovejši načrt glede mestnega kopališča je: elektrifikacija. Uporaba premoga in pare pride v Mariboru malo v vpoštev, ker že kurl in goni vse elektrika. Za kurjavo v kopališču se uporabi letno veliko premoga in bi bila elektrika veliko cenejša. Seve bo stala instalacija električnih peči precej, a to se bo izplačalo v primeroma kratkem času, ker je kopališče vedno polno. Elektrifikacija mestnega kopališča je torej v resnem načrtu in pomenja znaten napredek.

Krščanska ženska.

Moderna ženska je že zdavnaj čutila, da nima onega moškega elementa moči, dostojnosti in duhovitosti. V njej je skrita »anima christiana«, ki se hoče razviti na vse kraje, ki se hoče osvoboditi iz ozkih spon samega spolnega bitja in ki se upira enostranski vzgoji in izobrazbi. A ko je moderna ženska pričela slediti tem svojim stremljenjem, je popolnoma zašla. Hotela je postati tovarišica moškega in doseči, da bi bila enakopravna z njim, pa se je na ta način razvilo iz nje nekaj narejenega, nekaj polovičarskega. Nobene celote ni bilo več v njej, one celote, ki je edina vredna upoštevanja in ki edina porodi enakopravnost. Mislila je priti v moške poklice, da bi si tako priborila duševno enakopravnost, a v resnici so zašli moški poklici med ženski svet in so si žensko popolnoma osvojili, bodisi z ozirom na izobrazbo, kakor tudi na izvrševanje dela. Moderna ženska je zašla v politiko, da bi prišel ženski glas do svoje pravice. A prišlo je obratno — strasti ljudskih trum so žensko še bolj razvzele kot moške, in kultura je izgubila vsa sredstva, da bi zadušila posirovelost duš, v katero pridejo ljudje s politiko.

Tudi krščanstvo deluje na to, da bi bila ženska enakopravna, da bi izravnila razlike med moškim in žensko. A to se dogaja vse drugače, kakor pa je poizkušal doseči to moderni človek, ki se brez pravega smotra premetava iz enih vezi v druge. Krščanstvo oplo-

Aretacija dveh nevarnih sleparjev.

Ljubljanska policija je imela včeraj srečen dan. Zasegla je kar dva skrajno nevarna in podjetna lopova, ki imata na vesti cel venec raznih sleparij in goljufij. Kot smo že poročali pred par dnevi je bila na Taboru napadena neka Ema Kavalarjeva, ki se je vračala z večernim vlakom iz nekega izleta. Na trgu Tabor je stopil iz sence pred njo neznan moški, ji zastavil pot, dvignil roko in zaklical: »Denar ali pa te zakoljem!« Dekle se je seveda hudo prestrašilo in je zaklicalo na pomoč. K njeni sreči je res prišel mimo neki moški, ki je roparja prepodil. Tako se je lopovu posrečilo, da je odnesel peto. Še isti dan pa je bila napadena pri Kolinski tovarni delavčeva žena Marija Haclerjeva, doma iz Jarš. Ko se je vračala proti domu, se ji je nenadoma pridružil neznan moški, še mlad in čedne postave. Ko sta prišla do tovarne za klet, pa jo je začel neznanec nadlegovati. Žena je neznanca pozvala, da naj jo pusti pri miru in naj hodi svoja pota. Ta pa jo je pograbil z eno roko za tilnik, z drugo jo je udaril po obrazu in ji skušal zamahiti usta. Pri tem jo je skušal podreti po tleh. Ženi pa se je posrečilo, da mu je potegnila roko od ust in je začela kričati na pomoč, nakar je lopovski napadalec odskočil in izginil na ljubljanskem polju. — Po opisu udeleženk pri obeh napadih so aretirali kot osumljenca 30 letnega zidarja Filipa Kineze. Mož je doma iz Črniči pri Gorici, dela pa v okolici Kolinske tovarne in stanuje v delavski baraki stavbne družbe »Obnova« za tovarno. Ta Kineze je v začetku vse tajil. Nerodno je bilo samo to, da ni mogel izpričati, kje je bil v času, ko sta se izvršila oba napada. Ko pa so ga predstavili na policiji ženi Haclerjevi, ga je takoj in brezdvomno spoznala, tako po postavi kakor po obrazu in govoru. Tam kjer se ji je namreč pridružil kot spremljevalec, je bilo namreč še precej svetlo. Po sličnosti napadov so ga tudi osumili, da je on izvršil tudi predrzen napad na Miklošičevi cesti, kjer je iztrgal iz rok Mariji Jelnikarjevi iz Dobrne ročno torbico, v kateri je imela denarnico in 300 Din gotovine. V tem času je bilo prijavljenih še več podobnih napadov v mestu in okolici. Pod pritiskom teh dokazov je predrzni lopov klonil in se udal. Pri tem so tudi ugotovili, da je ta Kinezar silno nevaren človek in da je bil že radi ropa kaznovan. Po prestani kazni je pobegnil v Zagreb, kjer je gotovo izvršil tudi več zločinov. Ker so mu postala tudi tam tla že prevročna in je bil uverjen, da je ljubljanska policija nanj že pozabila, se je vrnil zopet v Ljubljano, kjer mu pa sreča ni bila mila. Predali so ga sodišču, ki je uvedlo obsežno preiskavo in podjetnega in nevarnega napadalca bomo imeli priliko videti pri prihodnjih porotah.

V torek, dne 21. t. m. pa so aretirali v Ljubljani nekega še komaj 19 letnega fantalina Ferdinanda Srpana. Tudi ta je kljub svoji mladosti že star in nevaren grešnik, ki ne zaostaja dosti za prvimi, samo s tem razlikom, da je izvrševal svoje lumparije na drug način. Bil je v službi pri trdki Singer in drug in je imel zastopstvo za škojeloški okraj, kjer se je tudi največ držal. V tej službi je bil fant od meseca maja. Pri svojem poslovanju je poneveril družbi od raznih strank vplačane zneske za dobavljene stroje. Tako je poneveril vplačani znesek gostilničarja Guzelja v Škofji Loki v znesku 4100 Din. Krojač Franc Pfeifer na Studnem mu je plačal 1400 Din, železničar Hafner na Trati pa 150 Din. Ves ta denar je seveda porabil možakar zase in ve se, da ni ravno slabo živel. Poleg tega pa je oškodoval mož trdko Singer pri kontrolnih markah po 100 in 50 Din za 3500 Din. Ko pa je začutil, da mu že pričenja slaba presti, si je napravil štampiljko »Singer & Comp. tovarna šivalnih strojev« oddelek Škofja Loka. Dalje si je nabavil tiskovine trdko in si je napravil več potrdil, češ da je upravičen kupiti si na račun trdko obleko, perilo in

čevlje in sicer proti odplačilu v mesečnih obrokih. Svojo srečo s tem potrdilom je poskušal najprej pri Zibertu v Prešernovi ulici v Ljubljani. Tam pa so mu rekli, da se s takimi kupčijami še ne pečajo. Nato pa se je obrnil na trdko Bernatovič na Mestnem trgu. Tam pa je imel več sreče in je res dobil na obroke zimsko suknjo in en plašč za 2200 Din. Suknjo je takoj zastavil v mestni zastavljalnici za 200 Din, plašč pa je prodal nekemu kavarniškem natakarku za 100 Din, katere je seveda zapil in zabunkal. Nato pa je prešel na druge vrste lumparije. Dne 20. t. m. se je zgledal pri Rudolfu Grazerju, uslužbencu pri upravi »Jutrac«, in ga je prosil, da naj mu posodi za kratek čas kolo, češ da se mora takoj peljati k nekemu peku v Vodmat. Toda mesto v Vodmat se je peljal na glavni kolodvor, kjer je oddal kolo kot tovarno blago na naslov Ferdinand Srpan — Škofja Loka. Pri oddaji pa se je dal izplačati tudi od železniškega blaginjaka 200 Din kot predujem ali tako zvani

»Barvorschuss«. Drugi dan ob 9. uri dopoldne se je zgledal pri peku Piškulinu in ga prosil, naj mu posodi kolo, češ da ima nujen opravek v Dev. Mar. v Polju in dobi tam večji znesek denarja. Ker ga Piškulin ni imel doma, ga je peljal k sosedu Grišerju, ki je kolo res posodil, seveda pod njegovo garancijo. Srpan pa se ni peljal v Dev. Mar. v Polju, marveč je šel zopet na kolodvor, kjer je oddal kolo kot tovarno blago pod naslovom »Singer Škofja Loka«. Na to kolo pa si je dal izplačati od železniškega blaginjaka kar 500 Din predujma. Končno je prišel v Ljubljano, kjer je pohajkoval podnevi, nočeval pa je v raznih ljubljanskih hotelih in prenočiščih, kjer pa je povsod jutraj po francosko izginil. Končno se je mera njegovih grehov napolnila in pred večeršnjim ob 2. uri popoldne ga je doletela roka usode odnosno stražnikov pendrek v Prešernovi ulici in sedaj je na varnem v zavarovanem oddelku Sodne palače, kjer bo počakal svoje sodbe.

Dnevne novice

★ Velik mladeniški tabor. Dne 10. oktobra se vrši pri Sv. Jurju ob Ščavnici velik mladeniški tabor pod vodstvom mil. g. kanonika Fr. Časla iz Maribora. Ob pol 10 slovesna služba božja za mladeniče, potem zborovanje, po večernici žaloigra v 3 dejanjih »V satanovih verigah«. Mladeniči sosednjih Marijinih družb, mladeniških zvez, Orli in drugi ste povabljeni, da se udeležite te prireditve, ki se vrši pri... vremenu.

★ Pevska prireditve logaškega okrožja, ki bo v nedeljo 26. septembra v Gorenjem Dolenjem Logatcu, se bo začela s sv. mašo ob 10 v Gorenjem Logatcu. Mašo bo daroval zvezni predsednik č. g. Tone Dolinar, peli pa bodo pri maši združeni zbori iz Gor. in Dol. Logatca, Žirov, z Vrhnike, Unca in Rakeka. Peli bodo: Premrl št. 2 iz mašnih (stara zbirka), Sattner: S cveticami Te venčamo iz zbirke »Šmarnice« 6, Kimovec št. 2 iz »Očenašca«, in Gerbič: Ti o Marija iz njegove zbirke »Češćena Kraljica«. Popoldne bodo ob 2 pete litanije M. B.: na koru vsi pevci združeni: Mav: Obhajilna št. 6 in Povsod Bogal! Vabimo vse, ki ljubijo lepo pobožno pesem, naj ne zamude prilike, ki je še niso imeli v Logatcu!

★ Škof dr. Akšamović v Belgradu. V Belgradu je dospel djakovski škof dr. Akšamović kot gost belgrajskega nadškofa Rodiča. Škof dr. Akšamović je obiskal zastopnika ministra za vere Trifunoviča in vladnega načelnika Uzunoviča.

★ V pravnem oziru smo šli nazaj, v jezikovnem pa strašno napredujemo. Neko okrajno glavarstvo potrebuje ex offo mrtvaški list in piše svojemu podrejenemu županstvu: Zahteva je od nadležnega župniškega urada ex offo mrtvaški list... — Pred prevratom so bili župni uradi v glavarstvom koordinirani, zdaj so celo občini subordinirani. — Tu smo šli toraj nazaj. A v jezikovnem oziru pa naprej. Le primerjajmo Nemce. Nemci so molili pred 200 leti: wir beten dich niederträchtig an. Stoletje je bilo treba, da je dobila beseda »niederträchtig« pomen »demütige«, a pri nas je od prevrata sem beseda »nadležne« dobila pomen »pristojne«.

★ Komisar za agrarne operacije v mariborski oblasti. Minister poljedelstva je postavil za komisarja za agrarne operacije v mariborski oblasti Ivana Pokorna, ki je že prevzel uradne posle. Uradni sedež komisarja ostane začasno v Ljubljani, Turjaški trg 3, imel pa bo počenši z oktobrom uradne dneve v Mariboru, v palači velikega župana, soba št. 9, pritrilče desno, in sicer vsak prvi četrtek v mesecu od 10 do 13. Stranke, ki imajo bližje v Ljubljano, se morejo zgledati v navadnih uradnih urah tudi v Ljubljani.

★ Poprava potov na Rakeku. Gradbeno ravnateljstvo v Ljubljani je razpisalo v Uradnem listu 81 od 7. septembra za 30. september

licitacijo za tlakovanje in popravo potov do carinarnice na Rakeku. Smotreno započemu delu županstva od julija 1924 je končno uspelo dobiti za to potrebna denarna sredstva. S projektiranimi deli se Rakek vsaj nekoliko spravi v tako stanje, kakor ga zahteva njegov položaj kot važna obmejna postojanka. V dosego denarnih sredstev so mnogo pripomogli strokovno izdelani načrti g. ing. Josip Pavlina, obl. autor. inženjerja v Ljubljani.

★ Velikanska iznajdba je brezdvomno to, da morete za boriš 10 Din dobiti dandanes krasen, popolnoma nov štirisedežen avto, mladega konja, molzno kravo, radioaparat, obleke, ure itd. v izredno bogati loteriji Kat. prosvetnega društva v Sv. Petru pod Sv. gorami, ki ima 1000 krasnih dobikov. Ako tudi Vi želite dobiti enak dobiček, naročite takoj čimveč srečk. Ako naročite in razpečate 100 srečk, si na lahek način zaslužite 400 Din; če pa razpečate 10 srečk, pa dobite tri srečke brezplačno. Pišite takoj na naslov: Loterijski odbor v Sv. Petru pod Sv. gorami.

★ Vojaška odlikovanja. Na predlog ministra za vojsko in mornarico so odlikovani: Z redom Belega orla 5. vrste: kapetan bojne ladje Adolf Mladič, redni profesor Franjo Bajde, poročnik bojne ladje 1. razreda Anton Klinar, rezervni pehotni major Albert Rup, rez. peh. kapetan Riko Jug, rez. art. kapetan 2. r. Evgen Klinc in Artur Klein, rez. sodni kapetan 2. razreda dr. Viljem Kozina in dr. Josip Kolinič; z redom Sv. Save 4. vrste: rez. peh. kapetana 2. razr. Dragutin Jurković in Vladimir Terzina; z redom Sv. Save V. vrste rez. peh. kapetan Branko Arko, rez. peh. poročnik Ante Kovač, Milorad Kozjak, in Maks Kovačič, rez. art. kapetan 2. razreda dr. Vladimir Levstek, rez. art. poročnik dr. Andrej Gostiša, rez. konj. kapetan 2. razr. Dragutin Viland in rez. adm. poročnik dr. Ivo Ržen.

★ Pomočnik ministra za šume in rudnike. Za pomočnika ministra šum in rudnikov je imenovan Lujo Novak, kabinetni načelnik istega ministrstva.

★ Upokojitve v šolski službi. Upokojeni so: Simon Bezjak, šolski upravitelj v Sv. Tomažu, okraj Ptuj; Martin Sotošek, šolski upravitelj v Zetahlu, okraj Šmarje; Ivan Šerbak, šolski upravitelj v Dobju, okraj Šmarje; Anton Brumen, šolski upravitelj v Teznu, okraj Maribor, dodeljen prosvetnemu oddelku v Mariboru.

★ Iz poštne službe. Poštni uradnik Franjo Rifelj je premeščen iz Novega Sada k pošt-nemu ravnateljstvu v Ljubljani.

★ Prosvetni svet. Dne 1. oktobra se snide Glavni prosvetni svet na svoj redni sestanek. Na dnevnem redu bodo važne rešitve.

★ Učiteljska imenovanja. Imenovani so: Za stalnega strokovnega učitelja v Slov. Bistrici Janko Kerže, začasni upravitelj meščanske šole v Žalcu; za stalnega učitelja v Šoštanju Miloš Tajnik, stalni učitelj v Kranju; za stalnega učitelja v Belici, okraj Čakovec, Dragotin Kos, stalni učitelj v Sv. Boltenku na Kogu; za stalnega šolskega upravitelja v Učji vasi, okraj Ljutomer, Zdravko Kovač, učitelj meščanske šole v Žalcu; za stalnega šolskega upravitelja v St. Jerneju, okraj Krško, Janko Golob, stalni učitelj na državnem vzgojevališču v Ljubljani; za stalnega učitelja II. deške osnovne šole v Mariboru, levi breg, Rudolf Mencin, stalni učitelj I. deške osnovne šole v Mariboru; za stalnega učitelja III. deške osn. šole v Mariboru Silvester Rode, stalni učitelj I. deške osnovne šole v Mariboru; za stalnega učitelja I. deške osnovne šole v Mariboru Peter Loparnik, šolski upravitelj v Špitaliču pri Motniku.

★ Lastniki srečk prostov. Gasilnega društva v Kozjem se obveščajo, da je žrebanje loterije vsled raznih ovir preloženo. Žrebanje pa se preloži le za 3 do 4 tedne.

★ Knjižnica za slepe. Že dalj časa so naši sotrpni želeli in pogrešali primernega čtiva v Brailovi pisavi, da bi se izobraževali in s tem tudi krajšali čas. Ta želja pa se jim ni mogla izpolniti, ker nimamo dosedaj primer-nih sredstev za nakup tiskarskega stroja. Zato pa so si nadele slovenske požrtvovalne dame pod vodstvom gospe prof. Minke Skabernetove težko nalogo izpolniti slepm njihove želje. Pričele so same tiskati ročno s tablicami. To je seveda zelo naporno in počasno. Izvršile so dosedaj 62 knjig. Vsebinska je zelo raznovrstna. Zastopani so naši najboljši slovenski pisatelji

Popoln poraz

so doživeli čisto oni, ki ne gledajo tudi na zunanost. Treba si omisliti jesenski prvoranik ali raglan, ki jih najkrajše izdeluje in najceneje prodaja DRAGO SCHWAB — LJUBLJANA.

kot Prešern, Cankar, Tavčar i. dr. To knjižnico so dale v oskrbo Podpornemu društvu slepih, ki bo pričelo takoj s poslovanjem. Bodi izrečena vsem požrtvovalnim damam, zlasti pa gospe prof. Minki Skabernetovi v imenu vseh sotrpinov najiskrenejša hvala! — Podporno društvo slepih.

★ Poziv. Prosim g. Josipa Rojca, bivšega narednika-vodnika 45 pp., da mi javi svoj naslov. — Medvešček, Saobračajno odeljenje Generalne direkcije, Beograd, Krunska 13.

Ljubljana

○ Nova cerkev sv. Frančiška v Šiški dobi nov zvon. Danes teden smo poročali, da bo morebiti šlo, če bodo Šiškarji pridno prispevali za veliki zvon, danes pa vam že lahko povemo, da bo zvon slovesno nameščen v novi cerkvi že 2. oktobra letos popoldne, toraj dan pred blagoslovljenjem naše cerkve. Občinstvo se je izkazalo res požrtvovalno, tako da je že danes pokrit velik del stroškov za nabavo zvona; zato najtoplejša zahvala vsem dobrotnikom! Nadalje pa prosimo za naklonjenost one, katerih do sedaj še nismo obiskali ali pa sicer nismo imeli prilike prispevati, da nam bo mogoče plačati še ostali dolg. — Natančen spored za celo slovesnost dne 2. in 3. oktobra bomo objavili jutri.

○ Jutri bo na Rožniku za letos zadnje duhovno opravilo: ob 9 dopoldne sv. maša s pridigo, ob 5 popoldne pete litanije; obakrat bo darovanje za cerkev.

○ Imenovanje v Narodnem muzeju. Za restauratorja umetnostne zbirke Narodnega muzeja v Ljubljani je imenovan akad. slikar g. Fran Tratnik, dosedaj umetniški konzulent pri velikem županu.

○ Prosvetno društvo pri sv. Krištofu ima v nedeljo 3. oktobra prvi redni občni zbor. Odbor vabi vse člane k udeležbi.

○ Notranja kongregacija gosposdičen pri uršulinkah v Ljubljani ima svoj prvi shod v novem šolskem letu jutri ob pol 3 popoldne. Prosi se polnoštevilno udeležbo!

○ Dr. Bleiweis ne ordinira od 1. do 30. oktobra.

○ Premog po znižani ceni deli danes in v ponedeljek 27. septembra od 3 do 6 vojnim invalidom, vdovam, svojim revnim članom Združenje vojnih invalidov, vdov in sirot, krajevni odbor v Ljubljani. Zglasiti se je točno ob navedenem času v društveni pisarni.

○ Petkov trg. Poleg običajnih živil, mesa, zelenjadi in sadja je bilo včeraj na trgu tudi izredno mnogo raznih izrazito postnih jedil. Gob lisčič, jurčkov, mlečnic in mavorahov so prinesli iz ljubljanske okolice in celo iz Gorenjske. Samo drage so bile precej. Na ribjem trgu so se dobili domači kapeljini iz Grabna po 20 Din kg, dalje lepi lipani, lini (tako pravijo naši ribiči slajmu), klini in črnove. Posebno lepe in velike so bile ščuke domače in pa iz Cerkljskega jezera. Povpraševanje je bilo veliko, toda cene so bile malo previsoke. Tudi različnih domačih mlečnih in mlevskih pridelkov je bilo zadostno na trgu.

○ Drobne policijske vesti. Policija je včeraj aretirala neko mlado žensko, in sicer radi odprave plodu. Aretirana je priznala kar je storila in je tudi povedala, kdo ji je pri tem pomagal. Uvedena je obsežna preiskava, ki zna imeti zanimiva odkritja, o čemer pa pred zaključkom ni mogoče poročati. — Vloženih je bilo dalje tudi precejšnje število raznih ovad, kakor radi tatvine, obrtnega reda, pasjega kontumaca in največ kot vedno radi prestopkov cestno policijskega reda.

○ Nepredvidna vozniška sta pustila svoje konje na cesti brez nadzorstva in sta šla eden v trafiko, drugi v gostilno. Konja sta peljala naprej, postala sta nemirna in eden se je že začel plašiti. K sreči so prišli ljudje, ki so konja ustavili in poklicali stražnika, ki je počakal lahkomišelna vozniška in ju ogradil. — Radi napačne vožnje, namreč po levi strani ceste, sta trčila na vogalu Marijinega trga in Wolfove ulice dva kolesarja, oba še mlada fanta. Imela sta srečo, da se nista dosti poškodovala, pač pa ste precej poškodovani njuni kolesi.

○ Popravljamo. V notici »Razne tatvine v Ljubljani« smo v včerajšnji številki priobčili tudi vest, da je bila ukradena g. Hinku Privšku v baru »Odeon« na Poljanski cesti rjava usnjata aktovka. Poučeni smo od merodajne strani, da g. Privšku aktovka ni bila ukradena, marveč je bila le pomotoma zamenjana. S tem napačno informacijo popravljamo.

○ Telovadni čevlji najboljši vrste in najcenejši le pri znani trdki »Voikac«, nabrosproti Mestnemu domu. 6563

○ Pri Sedmici v Mostah se dobe danes in jutri krvave in mesene pečene klobase. Se priporoča Franc Černe, gostilničar. 6535

Maribor

□ Dan smrti škofa Slomška se je obhajal včeraj 24. t. m. s službo božjo v stolnici in v kapelici na njegovem grobu. Kapelico so za ta dan šolske sestre prav okusno ovenčale. Častilci Slomškovi so ves dan prihajali na njegov grob se mu pokloniti in priporočati.

□ V mariborsko bogoslovje se je do zdaj za 1. letnik prijavilo 9 abiturientov.

□ Mestni magistrat naznaja, da se bo v slučaju suhega vremena začelo s škropljenjem cest z dospelim cestnim motornim škroplilnikom. Pri škroplilniku zaposleno osobje ima nalog, da škropi cesto z največjo pazli-

vostjo z ozirom na pasante. Da pa se stroj časovno čim najboljše izrablja, mora voziti s precejšnjo brzino in se vsled tega občinstvo naproša, da se mu pravočasno izogne in ga ne zadržuje po nepotrebnem.

□ Pretep med delavci v tovarni Ježek v Melju. Pretekli četrtek so se delavci v Ježekovi tovarni in pozneje zunaj na cesti med seboj stekli. Pozneje je prišel eden v naše uredništvo, kjer je izjavil, da so ga štirje Orjunaši tako pretepali, da bi dobil težke rane, če ne bi ušel, to pa zato, da so izsilili njegovo službeno odpoved. Ker se nam je zdel slučaj neverjeten, smo se obrnili na tovarno po pojasnilo, kjer pa smo prejeli lakoničen odgovor, da naj si iščemo informacije pri tistem delavcu. Ne razumemo, kako nam je trdka mogla našo naklonjenost s tako gesto zavrniti, da nismo mogli ne delavca zavrniti in ne moremo danes javnost, ki o tem dogodku precej razpravlja, poučiti, kar bi bilo tudi za trdiko boljše.

□ Nedeljski počitek v brivnicah. Načelstvo obrtne strokovne zadruga brivcev v Mariboru nam pošila sledeče: Veliki župan mariborske oblasti je z odločbo z dne 25. avg. 1926 št. 436-5 razveljavil sklep zadruga glede popolnega nedeljskega počitka. Proti tej odločbi bo zadruga vložila priliz na ministrstvo trgovine in industrije v Beogradu in je začasno popoln nedeljski počitek še vedno v veljavi in morajo torej brivnice in damski česalni saloni biti ob nedeljah v mestu Maribor skozi celi dan zaprte. Celokupna deželna vlada za Slovenijo v Ljubljani je z naredbo z dne 10. oktobra 1919 št. 706 Uradni list št. 161 odredila popoln nedeljski počitek v obratih brivcev, frizerjev in lasničarjev za mesta in trge, ki štejejo nad 5000 prebivalcev. Ta naredba je še vedno v veljavi in ima moč zakona in je veliki župan mariborske oblasti ne more in ne sme razveljaviti. Proti tistim, kateri se ne bi ravnali po tej naredbi, bo načelstvo vložilo ovadbo na obrtno oblast I. stopnje. Da je ta naredba še vedno v veljavi, je potrdilo tudi Veliko županstvo v Ljubljani s svojim dopisom z dne 3. avg. 1926 o. št. 706-161. — Strokovna obrtna zadruga brivcev za mariborsko oblast.

□ Zveza privatnih nameščencev, podružnica Maribor, naznanja svojim članom, da se vrše redni sestanki zopet vsak četrtek od pol 8 do 9 v društvenih prostorih pri »Zamorcu«. Obenem se vršijo poučna predavanja vsak prvi četrtek v mesecu; prvo predavanje bo v četrtek 7. oktobra, in sicer se bo predavalo »Zakon o trgovskih nastavljenicah«.

□ Svetovni potniki so v Mariboru vsakdanja prikazen. Zlasti Nemce je prevzela neka manija potovanja po svetu. V četrtek se je vozil skozi Maribor na kolesu neki Otto Man iz Flensburga v Nemčiji. Prepotoval je že celo zapadno Evropo in sedaj nadaljuje potovanje v Azijo.

□ Zobozdravnik dr. med. Herman Sedaj, bivši asistent na vsučilišni zobni kliniki v Gradcu se je naselil v Mariboru kot kompanjon dr. Sambrinosa in ordinira v njegovih ordinacijskih prostorih v Gosposki ulici 2-II. od 8 do 12 in od 14 do 17.

□ Slaboumna je postala neka T. Ana, 24letna hčerka hišnega posestnika T. na Koroški cesti. Prepeljali so jo v ljubljansko umobolnico. Ponovno moramo pri tem opozarjati, kako mučno je to, da nima mariborska bolnica nobenega oddelka za začasno nastanitev umobolnih. Te reveže najprej spravljajo v bolnico, tam jih zavrnejo, potem jih vozijo zopet domov in po dolgotrajnem romanju sem in tja pride tak revež v Ljubljano, kjer je pa šele vprašanje, če bo sploh sprejet v umobolnico, ki je vedno prenapolnjena. Sicer pa je tudi že zadnji čas, da dobi mariborska oblast svojo umobolnico.

□ Policijski drobiž. Včeraj je mariborska policija izvršila 3 aretacije. Prijavljenih je bilo 20 slučajev raznih prestopkov, največ radi cestno-policijskega reda. Mnogi so tudi slučajni prestopanja državne meje brez dokumentov. Mariborska policija dobiva skoro dnevno osebe, ki so hotele na omenjeni način prekoračiti mejo, da jih eskortira v občino, kamor so pristojne.

Celje

≈ Tečaj »Brezalkoholne Produkcije« v Celju se je moral radi tehničnih ovir preložiti na nedeljo dne 10. oktobra t. l.

Ptuj

⊕ Cerkevni koncert. Slovensko pevsko društvo se pridno vadi za cerkevni koncert, ki se bo vršil v prid novim orgulam v minoritski cerkvi dne 24. oktobra.

⊕ Čebelarstva podružnica za Ptuj in okolico priredi dne 3. oktobra ob 9 dopoldne v šoli na Bregu pri Ptuj čebelarški tečaj za prezimovanje čebel in za praktično kuhanje voska. Predaval bo potovalni učitelj g. Jurančič. Vabljeni so tudi nečlani.

⊕ Preselitev. Advokat dr. Rajmund Sadnik je že pred nekaj leti opustil svojo odvetniško pisarno. Sedaj se je stalno preselil v Gradec in bo samo poleti bival na svojem posestvu na Mestnem vrhu.

⊕ Sejmsko poročilo. Na živinski sejem dne 21. septembra so prignali 175 volov, prodali pa 72 po Din 8.25—7 za kg žive teže; 274 krav, prodanih 149 po Din 6.50—2.25, po najnižji ceni so prodajali klobasariče: teleta po

10—8 Din; 110 juncev, prodanih 31 po Din 7—4.75; 125 junic, prodanih 41 po 8—5.50 Din; 21 bikov, prodanih 12 po Din 7.50—5.75; 96 konj, prodanih 45 in sicer 19 konj, 16 kobil in 10 žrebet. — Na svinjskem trgu 22. septembra so pripeljali 395 svinj, prodali pa 114. Plemenske svinje po 9—10.25 Din, prolenki po 11—12 Din, debele pa po Din 12.50. Prasci po 275—300 Din. Majhni prasci po 60 Din.

Vrhnika

Knjižnica kat. prosv. društva na Vrhniki se odprla v nedeljo dne 26. septembra ob 9 dopoldne. Odprta je vsako nedeljo in praznik od 9—10. Vpisnina za nove člane je 5 Din. Od vsake knjige se plača pri izposoditvi malenkostna odškodnina. Knjižnica je nastanjena v I. nadstropju stare šole.

Cerklje ob Krki

Umri je pri vojaki v Kruševu Martin Žičkar s Čenčnje v tukajšnji župniji. Zbolel je naglo. Bil je dober fant.

Najsrbsnejša šola je gotovo naša. Lani smo imeli počitnice od srede aprila do septembra; letos smo 6. septembra pričeli šolo, a 18. t. m. so se že zopet pričele počitnice, ki bodo trajale — kot pravi g. šolski upravitelj — najmanj do 10. oktobra. — Ali ni to prijetno? Lani je bila bolezen vzrok, letos pa ne vemo kaj. Oni, ki jih šola ne veseli, se radujejo nad tem. Kdor pa misli resno, pa je v skrbeh za izobrazbo naših otrok.

Brezalkoholni tečaj priredi okrog 1. oktobra tukajšnje Prosvetno društvo. Natančneje še sporočimo.

Hrastnik

V Dolu je umrl v sredo popoldne fotograf Davorin Stakovnik. Bolehal je dolgo na ledvicah. Pokojnik je bil zvest priista SLS in naročnik »Slovenca«. Pokopali so ga včeraj na Dolu. Naj v miru počiva!

Brežice ob Savi

Osebnost. Gvardijan frančiškanskega samostana č. g. o. Odilo Hajnšek se je vrnil iz Savinjske doline, kjer se je mudil dalje časa v zadevi nadaljevanja samostanske stavbe. — Od štirideskih orodnih vaj v Celju se je vrnil sodnik okrajnega sodišča g. Josip Kolšek ter zopet nastopil svojo službo.

Pohvalno diploma je dobil tukajšnji orlovski odsek za agilno prodajo sreč v prid orlovskemu Stadionu.

Osnovno šolo obiskuje v 8 razredih 200 dečkov in 175 deklic, in sicer: 1a. razred 17 dečkov, 19 deklic; 1b. razred 19 dečkov, 16 deklic; 2. razred 28 dečkov, 32 deklic; 3. razred 16 dečkov, 24 deklic; 4. razred 38 dečkov, 25 deklic; 5. razred 35 dečkov, 23 deklic; 6a. razred 23 dečkov, 14 deklic in 6b. razred 24 dečkov in 17 deklic.

Postni nabiralniki. Na kolodvorskem postopju je postni nabiralnik, o katerem marsikdo misli, da se iz njega pobira in odpravlja pošta neposredno pred odhodom vsakega vlaka. Po naših informacijah pa se zgodi to le redkokdaj; večinoma se pobira pošta le po enkrat na dan in še ta se odnese v mesto, odkoder se še le odpremlja na vlak. Nujno bi bilo želeži, da se ta praksa predrugači. Sploh pa bi nasvetovali postni upravi, da omisli pri posameznih nabiralnikih male tablice, ki bi naznanjale čas, kdaj se iz njih pobirajo pošne pošiljke. Upravo bi stalo to malenkostne dinarje, obstilstvu pa bi bilo zelo ustrezno. Prosimo torej!

Starbno gibanje. Naše zadnje tozadevno poročilo moramo izpopolniti v toliko, da si je postavil lično enodružinsko hišico tudi železniški kretnik g. Anton Verbič. Stavba je že dogolovljena in se je družina pred nekaj dnevi vselila. — Tovarnar g. Marijan Treppo zida veliko, moderno in vzorno gospodarsko poslopje. Delo naglo napreduje in bo stavba v nekoliko dneh pod streho. — Usnjarski pomočnik g. Josip Kostec stavi v bližini Hrastince malo, leseno hišico kot začasno stanovanje, dokler mu ugodnejše finančne razmere ne dovolijo, da si sežida primerno hišo. — Pomanjkanje stanovanj je namreč tudi pri nas silno veliko, zato gledajo posamezniki, da na kakršenkoli način pridejo do lastne strehe. Ko bi se tudi država in občina opunatili, da bi zidali za svoje nastavitve, bi bilo kmalu dovolj stanovanj na razpolago.

Laško

Nabavna in prodajna zadruga se s 1. oktobrom preseli v bivšo Selčevovo hišo, sedaj lastno. V novih prostorih bo mogoče vse potrebe članov zadovoljiti. Zadeva »kerikalnega konzuma«. »Jutrov« dopisnik iz Laškega je ob ustanovitvi tukajšnjega konzuma začel bruhati ogenj in žveplo na istega skoro dan na dan. Da so bili dopisi v strogo »demokratskem« stilu, kakršne lahko producira samo laški dopisnik »Jutra«, je ugotovila komisija, katera je pregledala trgovski lokal v dosedanjih hiši, kjer se nahaja konzum in v bivši Selčevi hiši — sedaj lastni — kamor se konzum preseli s 1. oktobrom, in je ugotovila sposobnost obeh lokalov za trgovino. Upravičeno domnevamo, da so demokratije privezali svojega dopisnika iz Laškega na vrstico, ker se zdaj le redko oglašja.

Šmarje pri Jelšah

Miklova Zala. Naše Prosvetno društvo v Šmarju priredi dne 3. oktobra v Katoliškem domu igro Miklova Zala. To bo za širše občinstvo otvoritvena predstava na lepem novem odru, ki ga je pred dobrim mesecem končal slikar Vipotnik iz Zalca. Igra se prične takoj po večerhah. Med odmori bo igranje na klavir. Kakor po Desetem bratu, ki ga je društvo igralo preteklo zimo, tako vlada tudi po Miklovi Zali prav živahno povpraševanje. Narod pač ljubi igre, v katerih nekoliko gleda samega sebe. Napredek konzuma. Pod spretnim vodstvom g. Likarja, ki ima višjo trgovsko izobrazbo, se je trgovina konzumnega društva, preje skromna, tako razmahnila, da je morala privzeti nove prostore, in nudi vsled zaupanja, ki ga uživa pri trgovcih, sedaj vsakovrstno blago. Šmarskemu ljudstvu, ki je itak bolj revno, je delo konzuma prav koristno; enako tudi našim katoliškim organizacijam. Nasprotniki se sicer jezijo, toda nič ne pomaga.

Slovenska krajina

Seja »Agrarne zadruga«. V nedeljo se bo vršila v Crensovih pod predsedstvom g. poslanca J. Klekla prva seja pred kratkim ustanovljene »Agrarne zadruga«. S to sejo se začne redno poslovanje zadruga, organiziranje po občinah pa se izvrši polagoma.

Nepotreben spor. V Zamostje je prišla v začetku šolskega leta slovenska učna moč. To je nekaterim tam tako razburilo, da je prišla zadeva pred sodnijo v D. Lendavi in da je bila delegirana

v Zamostje precej močna orožniška posadka. Kaj bo konec temu, še ni znano. — Do podobnih slučajev dosedaj v našem kraju še ni prišlo in žal, da se je moral tudi ta zgoditi. Kakor se sliši, je vsa zadeva v nekaki zvezi s hrvaškim gibanjem v Prekmurju. Bodi kakokoli, mi od svoje strani prosimo šolsko oblast, da posveti čim več pozornosti razmeram v naših obmejnih madjarsko-slovenskih občinah in da postopa kakor zahtevajo te razmere. To bo v korist šolstvu samemu.

Dež. V noči 23. septembra je začel padati lepo, tiho tako težko pričakovani dež. Vsak se ga je razveselil. Krompirju, koruzi, prosu, ajdi sicer ne bo pomagal, pomagal pa bo repi in zlasti sejatvi. Že nad en mesec v Prekmurju ni bilo dežja in zemlja se je tako izsušila, da je bilo nemogoče misliti na sejatev. Tudi potom je bil dež zelo potreben, ker jih je pokrival že več centimetrov globok prah. Naenkrat se je vsa narava zopet pomladila.

Ljubljansko gledališče

OPERA.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Torek, 28. sept.: TOSCA. Red D. Četrtek, 30. sept.: WALLY. Red E.

Iz gledališke pisarne. Zavoljo smrtnega slučaja v rodbini gospe Čaletove ter zavoljo obolenosti gospe Zaludove se za soboto dne 25. t. m. napovedana predstava »Tosca« preloži na torek dne 28. t. m. Predstava bo za abonente reda D. »Wally« za red E bo v četrtek dne 30. t. m.

Ljubljanski gledališki abonma. Priglasja za abonma za sezono 1926/27 se še vedno sprejemajo in sicer v pisarni gledališke uprave, vhod v Gradsko, dnevno od 9. do 12. in od 3. do 5. ure popoldne.

Mariborsko gledališče

Narodno gledališče pripravlja v drami »Veronika Deseniška«, Nestroyevu ljudsko veseligr »Danes bomo tiči«, angleško veseligr »Miss Hobbs« od Jeroma-Jeromea, Langerjevo »Periferijo«, Molnarjevo »Bajko o volku« i. dr. Opera študira Leoncavallovo »Glumač« (Bajazzo, Pagliacci), pripravila pa Masseneto »Manon« in Puccinijevo »Madame Butterfly«. Opereta bo nastudirala to sezono »Lepo Heleno«, »Orlovo« in »Grofa Luksenburškega« — Sezona se odprvi dne 1. oktobra z »Veroniko Deseniško« v prisotnosti avtorja g. Otona Župančiča in v režiji nadrežiserja ljubljanskega gledališča g. prof. Šesta kot gosta.

Mariborski gledališki abonma. Rok za priglasje se podaljša do nedelje dne 26. septembra. V interesu občinstva naprošamo, da se sleherni abonira čimprej, najkasneje pa do 26. t. m., ker bo pozneje abonma podražen.

Glasba

Cerkveni Glasbenik 1926, št. 9-10 je izšla s sledečo vsebino: Dr. Josip Mantupani: Janez Pierluigi iz Palestine; Fran Ferjančič: Ivan Mercina kot učitelj, glasbenik in zvonoslovec; Jan. Ev. Gašparič: Tečaj za organiste v Mariboru od 5. do 8. julija; Franc Kramar: Kako in kje sem nabiral slovenske narodne pesmi; Anton Anžič: Drobna: narija iz Londona; Dr. P. Bernardin Sokol O. F. M.: Pregled savremene italijanske glasbene literature; Organistovske zadeve; St. Premrl: Koncertna poročila; P. Hugolin Sattner: Cerkven koncert v Zireh; Dopisi (Vrhnika, Cerkveni pevski zbor v jetišnici deželnega sodišča v Ljubljani, Vrhnika, Bačka, Sv. Barbara v Slovenskih gorah pri Mariboru, Slovenjgradec, iz Gorice); Glasnik za cerkevno in svetno glasbo: oglašene in deloma ocenjene so Oskar Devove Koroške narodne pesmi, Stanko Premrla »Slava Brezmadežnik«, Franc Maroltove mašne pesmi, Karel Bervarjeve blagoslovne in Ivan Mercinov Slovenski pritrkovavci; Naši glasbeni listi; Razne vesti; To in ono; Darovi; Popravek; Listnica uprave. — Glasbena priloga prinaša spremenljive speve: introit, gradual, ofertorij in komunijo za novi praznik Kristusa Kralja, ki se bo obhajal 31. oktobra, zložil Stanko Premrl; evharistično pesem »Odprite se, nebeski dvorci«, zložil Anton Jobst, in motet »Cor dulce«, zložil Ivan Pogačnik. — »Cerkveni Glasbenik« izhaja kot dvomesečnik in velja celoletno 35 Din, za dijake 20 Din. Dobe se tudi posamezni iztisi glasbene priloge. Današnja po 3 Din (8 strani). Uredništvo in uprava v Ljubljani, Pred škofijo št. 12, II.

Knjige in revije

Dom in svet št. 6. Vsebine: I. Leposlovni del: 1. Pesmi: Tone Selškar: Slavospev mestu. — Ant. Ocvirk: Skrivnost. 2. Drama: P. Claudel: Marijino oznanjenje. — 3. Proza: Iv. Pregelj: Osmero pesmi. — N. Velikonja: Pismo (odlomek iz romana »Slovenija«. — Fr. Bevk: Julijan Sever. — II. Prosvetni del: 1. Clanki: Fr. Mesesnel: Ivan Grohar. — St. Vurnik: K spoznanim in družabnim vrednotam subjektivno-individualne metode. — Avg. Zigon: Kranjska zibelca v cenzuri. — 2. Zapiski: 1. † dr. Fr. Detela. — 3. Ocene: Veber: Estetika (A. U.). — S. Miličič: Borovi i masline (M. Jare). — 4. Beleške: Novi prevodi naših del v italijanski (Res). — Italijani o Zupančiču (Res). — Izjava KTD in uredništva. — VII. Ilustracije: Dela Ivana Groharja: Sejavaec (v barvotisku), Sv. Ciril in Metod, Mat, Kamnitnik, Mož z vozičkom. Krompir, Stara Loka.

»Mladost« vsebina 9. Številke: Po vrnitvi iz Rima. — I. Podlesnik: Dr. Janec Ev. Krek in Orli. — J. Klug: Junaštro. — L. Turšič: Zamera. — Caranlanus: Narodna misel. — F. Strah: Zamujen sestanek. — Otokar J.: Kako smo potovali v Ameriko? — V. K.: Škodljivost prahu. — F. Neubauer: V poletnem večeru. — Orlovski himna. — To in ono: Telovadba in sport Raznoterosti. Nove knjige. Tolmačev nabiralnik. Za šolo in zares. — Slika: Orlovski družina v Hotedrščici.

»Marijin list«. Preteklo soboto je izšla septembarska številka prekmurskega mesečnika »Marijin list«. Številka vsebuje: Rojstvo matere svete Družine. Mali apostol. Rojstvo Marijino. Novomski blagoslov. Nekateri pregovori sv. Frančiška in njegova vsakdanja molitve. Rojstvo bl. D. Marije. Na novo je začel moliti. Debel kovač kot angel. Prostost. Glasi iz doma in sveta. — »Marijin list« je izključno nabožen. Pisan je v prekmurskem dialektu.

UMETNICA V STROJEPISJU.

Mlada Angležinja Miss Woodvard je najbolj izurjena tipkarka na svetu. Ona piše s strojem tako hitro kakor povprečno hitro čitam glasno. Pri tekmovalju je po narekovanju pisala 173 besed v minuti. V takem tempu vzdrži celo uro. Je pa tudi plačana temu primerno, kajti ona prejema 1000 funtov mesečno, kar znači malenkost 275 tisoč Din ali nad en million kron.

Kakor je delala že Vaša stara mati. bilo je pravilno.

Kuhala je svojo kavo samo s Pravim Franckovim kavnim pridatkom.

Ta je danes še vedno tako fin kakor izvrsten pridatek
k zrnati in žilni kavi ter bo to tudi zmeraj ostal.

Spori

II. KOLO PRV. NOGOM. TEKEM.

V nedeljo dne 26. t. m. se nadaljuje prv. tekmovalni klubov ter se odigra II. kolo prv. nogom. tekem. Ob tej priliki nastopi 6 parov, torej 12 moštev. Brezdvomno bosta najbolj zanimivi tekmi oni, ki jih odigrata prvorazredni klubi. Pa tudi nekatera moštva drugorazrednih klubov so ob svojem prvem nastopu prošle nedelje s svojimi lepo igro pokazala dovolj smisla, tako da je maloštevilna publika prišla na svoj račun. Tekme se odigrajo v sledečem redu: dopoldne igra SK Ilirije: ob 9. uri SK Reka: SK Panonija, ob 10.30 SK Slavija: SK Svoboda, na igrišču ASK Primorje ob 9. uri rezerve: SK Slovan: ZSK Hermes, ob 10.30 ASK Primorje: SK Jadran. Popoldne se odigra na igrišču ASK Primorje sledeči zanimivi tekmi: ob 14.30 SK Slovan: ZSK Hermes, ob 16. uri pa ASK Primorje: SK Jadran.

DEMPSEY—TUNNEY.

Favoriti letos nimajo sreče. Za Nurmijem in Tildenom je prišel na vrsto Dempsey; ni mogel zdelati Tunneya v 10 rundah, nasprotno, zmago so priznali Tunneyu. Sedem let je bil Dempsey svetovni mojster, leta 1919. je premagal orjaškega Wilarda, leta 1921. se je igral v Carpentierom, leta 1923. je klonil Firpoja, sedaj pa Tunneya ni zmogel. Pisali smo, da ima Jeffries prav, ko očita Dempseyu brezdelje in da premalo nastopa. Prav tako se je godilo Jeffriesu samemu. Na lavorikah je spal, prišel je silni Johnson in ga je pozval. Ni hotel, zavedal se je svoje slabe forme. A niso mu dali miru, zveliki so ga na dan, ven v treniranje, delal je in se vadil, a doba je bila prekratka. Dolgo je valoval gigantski boj sem in tja, Johnson se je smejal, Jeffries je omahoval, 15. runda ga je odročila, ki je k. o. Zato pa tako dobro ve, kaj se to pravi, če kdo preveč počiva. In tudi Tully ima prav, ko trdi, da bokser in osladni filmski igralec ne gresta skupaj. O poteku boja bomo pisali, ko dobimo bolj natančna poročila.

Eno veselje ima pa Dempsey le, vsaj k. o. ni bil in še eno drugo, lepe denarje je zaslužil. Prvo poročilo mu prisodi 27 milijonov dolarjev, drugo pa 45 milijonov (450.000 ali 750.000 dolarjev). Leta 1919. je za bolj proti Wallardu dobil 25.000 dolarjev, boj s Carpentierom mu je nesel že 300.000 dolarjev.

O Estella Taylor! Rekla si, da bi imela moža še bolj rada, če bi bil premagan. Sedaj imaš priložnost. Seveda pa takrat, ko si to rekla, nisi bila odkritosrčna.

Harry Wills je najbrž bolj gledal, pa je menda boljše kot onadva.

ZIMSKOSPORNA OLIMPIADA.

Švicarski olimpijski odbor je v glavnih potezah določil program za prihodnjo zimsko olimpiado, in mednarodni izvršilni odbor je njegovim predlogom pritril. Prav razveseljivo je, kako hitro delajo. Narodi, ki se bodo olimpiade udeležili, bodo začeli s treningom že to zimo in bodo morali kmalu vedeti, kdo pride za olimpiado v St. Moricu v pošt. Sledeče bodo tekme:

1. Hokej na ledu. Olimpijsko prvenstvo bo hkrati svetovno prvenstvo. Vsak narod sme prigrasiti moštvo devetih igralcev, sme poslati tri namestnike, tri oficijelne sportne zastopnike, ki pa ne igrajo, in enega trenerja.

2. Smučanje. Švicarska smučka zveza bo vodila sledeče tekme: smučanje na razdaljo, kombinirano smučanje (razdalja in skok), skok. Če bo treba število tekmecev omejiti, ima »Mednarodna smučka zveza« zadnjo besedo.

3. Bobsleigh in toboggan. Po ena tekma. Pri bobsleighu (štirje sankci ali pet) sme imenovati vsak narod dve moštvi in nadomestno moštvo. Odloči povprečni čas štirih sankanj. Za toboggano sme imenovati vsak narod dva tekmece, odloči povprečni čas treh poskusov.

4. Drsanje. Hitrostno drsanje (samo za gospode) na te-le razdalje: 500, 1500, 5000 in 10.000 metrov. Te so itak običajne. Umetelno drsanje za gospode in dame in drsanje v pari.

Poleg tega bodo priredili dirkanje konj kot »demonstracijski sport«. Važna sprememba je ta, da ne bo več »vojaškega patrolnega teka«; tako zahteva današnji antimitaristični čas, a ravno pacifistični Švicarji so mojstri v tem teku in so žalostni, ker ga ne bo.

Klu bljubiteljev pitčarjev priredi tudi lotos dve jesenski tekmi psov in sicer v Ljubljani v dneh 3. in 4. oktobra, v Mariboru pa 23. 24. in 25. oktobra. Ljubljanska tekma bo mladinska in poljska, mariborska pa poleg teh še uporabnostna tekma za pse spanije. Zadnji rok prijave za ljubljansko tekmo je 30. september, za mariborsko tekmo pa 16. oktober. Spored za ljubljansko tekmo je sledeči: 2. oktobra ob 20. uri bo pozdravni večer v »Ljubljanskem dvoru«, dne 3. oktobra ob 7. uri zjutraj zbirališče na restavracijskem vrtu glavnega kolodvora, tam se vrši smotra psov, nato pa odhod v lovišče občine Ježica. Kosilo bo pri »Ruskem carju«, zvečer pa zopet sešnek v »Ljubljanskem dvoru«. Podrobnosti za mariborsko tekmo se bodo še objavile.

Zgodovinska črtica

O ZGRADBI ŽUPNO-DEKANIJSKE CERKVE V SMARTNEM PRI LITJI.

(Ob 25 letnici njene posvetitve.)

(Dalje.)

V istem času se je položil čamot-flak od tvrde Barta et Tychi v Pragi. Nekaj pozneje pa v krstni kapeli nov krstni kamen po Tomanu v Ljubljani. Stopnice in podlaga so iz kraškega kamena. Stebriči iz hotavelskega marmora ter ostalo iz istrskega marmora. Vdelani so štirje evangelisti med ornamentami. Zleznata vrata so delo Zabkarja iz Ljubljane. On je postavil tudi ograje iz kovanega železa na pevske in koru in ob oratorijih meseca julija istega leta. Skupno s Tomanom sta izdelala obhajilno mizo meseca avgusta 1901.

Železno ograjo okrog cerkve pa je izdelal in postavil meseca septembra istega leta domačin ključavničarski mojster Anton Verbajš iz Ustja.

Feliks Toman je v istem času vklesal spominski plošč v proslavo »Kralja večnosti« na listni strani prezbiterja nasproti omarici za sv. olja z napisom:

1900
Kristus Kralj večnosti
živi, kraljuje, vlada.
1901

Že meseca januarja 1901 pa so postavili 48. novih hrastovih klopi, katere je prav lično izdelal v gotskem slogu šmarinski mizarški mojster Josip Izgoršek. Meseca februarja 1902 so postavili v cerkev štiri gotške spovednice, umetniško delo tovarnarja Ivana Mathiana ml., dvornega založnika v Ljubljani, kakor tudi zelo lepo in proslorno novo omaro v žagred, vse iz hrastovega lesa.

Dne 14. avgusta 1901 se je pritrnilo na zid pod apostolskimi križi dvanaest sedmoročnih kandelabrov in obesila ob straneh velikega oltarja dva lestena, delo pasarja Ivana Kregarja v Ljubljani. Njegovo delo je tudi krasna nova gotška monštranca, katero je daroval ob posvetitvi cerkve nekdo Bogu v zahvalo za veliko pomoč ob času zidanja cerkve, kjer se ves

čas ni zgodila prav nobena nesreča. O tej monštranci je prinesel »Dom in svet« 1901 na strani 770 nastopne vrstice: »Monštranca je delo domače umetnosti. Naredil jo je g. Kregar, pasar v Ljubljani. Primerno krasni cerkvi je tudi monštranca izdelana v gotskem slogu. Visoka je 76 cm in je vsa čisto srebrna. Lunula je obložena s pravimi dragimi kamenčki. Na stojalu so vdolbine štiri slike iz emajla.« Kregar je tudi izdelal svečnike za veliki in stranska oltarja in štiri kelihe.

Posredovanjem M. Hofbauer v Ljubljani se je nabavil prav lep ornat bele barve: mašni plašč in štiri dalmatike ter več podrobnosti leta 1901.

Oskrbeli so se tudi okvirji za fresko križev pot po vzorcu v katoliški gotski Marijini cerkvi v Stuttgartu na Vrttembergem.

(Dalje sledi.)

Izpred sodišča

Se pes je hud na »Jutro«, tako je rekel nekdo včeraj v sodni dvorani okrajnega sodišča in sicer v tako zvanem »Spettersaal«. Vršila se je namreč obravnava proti nekemu gospodu, katerega je tožila mlada raznašalka »Jutra«, češ da jo je napadel pred hišo domači pes, ki je že več »Jutrov« raztrgal, če jih je pustila kar tam za ograjo, kadar se ni upala preko dvorišča do hišnih vrat. Pes se je ravno v hipu, ko je hotela prestopiti vrt in zapreti za seboj vrata, zakadil proti njej in jo je popadel za nogo. Stori pa ji k sreči ni nič hujšega, kakor, da ji je pošteno raztrgal nogavico. Pri obravnavi je dekle povedalo, da se vedno boji tistega psa in si mu ne upa zaupati »Jutra«, ker bi ga vedno raztrgal in bi ga morala potem ona plačati. Ko je dekle zakričalo, je prišla gospodinja in dogodek se je razvil tako naprej, da je prišla ta pasja zadeva »Jutrov« raznašalk pred sodnika, kjer je dekle povedalo, kako je ta pes hud in da ji je gospodinja dala kot odškodnino samo ene stare raztrgane nogavice, toliko, da je moglo dekle naprej. Sodnika pa je ta pasja storja tako zanimala, da jo hoče posebno glede čudne lastnosti tega psa, ki ne more trpeti »Jutra«, popolnoma ugotoviti in je izročil celo zadevo zopet policiji, da ugotovi, kdo je kriv.

Zanimivosti

BAMBUSOVE ORGLE.

Ali si že kdaj videl rasti bambus? Možeče da ne, kajti bambus raste samo v tropičnih krajih. Misli si bilko trave, visoko 15 do 20 metrov in seveda visokosti primerne debeline, pa imaš bambus. Bambus je namreč neke vrste trava. Nobena rastlina v tropičnih krajih ne nudi toliko koristi kakor bambus. Mladi, komaj iz trave prilezli bambus da izbori salato. Visoka debela pa obrežejo in so potem uporabna za vsakovrstne stvari. Ako ima prebivalec trope dober nož in zadosti bambusa, potem si postavi iz njega lično hišico, a ne samo to, tudi opremi si jo z njim. Ne rabi ne žice in nobenega železja. Bambus je votel kakor trava, samo na vzolih se nahaja znotraj stena. Pohištvo si znajo ti ljudje prav lično narediti, dostikrat najdemo prave umetnine v njih stanovanjih. Neki misijonar iz Manile pripoveduje, kako je nekoč potoval v ondotno gorovje. Sluga je imel seboj riž, toda nobene priprave za kuhanje. Celo vžigalice nista imela seboj. Opoldne je fant vzel kos suhega bambusa, ga razklal ter s hitrim drgne-

njem kmalu imel ogenj. Nato je v par minutah priredil »posodo« v obliki votlega bambusa, vsul vanj riž in vodo ter vse skupaj zasul z žerjavico. Po kratkem času je bila južina gotova in spretni dečko jo je serviral na kosu bambusovega lista, kar je bilo vse skupaj prav okusno. Na Filipinih je omenjeni misijonar videl in slišal celokupno godbo, ki je igrala z bambusovimi instrumenti. Edine svoje vrste pa so orgle iz bambusa v cerkvi Las Pinas pri Manili. Te orgle se dandanes uporabljajo pri službi božji. Imajo 23 registrov, 12 na desni in 11 na levi strani ter tudi pedal. Igralnik ima pet oktav. Od piščali jih je 832 iz bambusa od kontrabasa do malih pikolov. Le 121 (za rog) je kovinastih. Orgle imajo krasen, melodičen glas. V ondotnih cerkvenih zapiskih stoji, da so orgle postavili domačini pod vodstvom španskega patra Diega, kateri je bil v Las Pinas misijonar do 1831. Ko je 1818 pričel izdelavo orgel, je pustil narezati bambus ter ga v pesku ob morju dve leti zakopal, da bi se ga pozneje ne dotaknil črv. In res so se to piščali ohranile do danes, ne da bi bile kdaj pobarvane. Ako jih obrišejo z vlažno krpo, se sveti bambus kot bi bil ravnokar odrezen in s firnežem prevlečen. Pater je moral biti ženijalen izdelovalec orgel, kajti za špansko kraljico je izdelal tudi neki Puerta-piano, kraljica pa mu je v zahvalo poslala zlat kelih, zlato posodo za vino in vodo ter bakren zvonec. Orgle so vsled potresov večkrat trpele in jih je bilo treba popravljati. Za tujca, ki pride na Manilo, so te orgle pravo čudo in nikdo ne zamudi, da bi si jih ne ogledal.

ZA MESEC OKTOBER PRIPOROČA JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI CERKVENIM ZBOROM:

ZA MESEC OKTOBER

priporoča

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI CERKVENIM ZBOROM:

Deschermeier, Marijine pesmi za mešani zbor; Din 15.—
Faist, 10 cerkvenih pesmi za mešani zbor. Part. Din 20.—, glas po Din 4.—. (Vsebuje tudi več Marijinih pesmi.)
Ferjančič, lavretanske litanije za mešani zbor; Din 6.—
Foerster, 6 Marijinih pesmi za tri enake glasove z orglami. Part. Din 16.—, glas po Din 6.—
Grum, Odpevanje pri lavretanskih litanijah za mešani zbor; Din 16.—
Hladnik, Češena Kraljica. 15 Marijinih pesmi za mešani zbor in orgle. Din 20.—
Hochreiter, »Immaculata«. 12 Marijinih pesmi za mešani zbor in orgle. Part. Din 20.—, glas po Din 4.—
Kogoj, Marijine pesmi raznih slovenskih skladateljev za mešani zbor. Part. Din 16.—, glas po Din 6.—
Premrl, 40 Marijinih pesmi za mešani zbor. Part. Din 40.—, glas po Din 5.—
— Godovnice. 17 Marijinih pesmi za mešani zbor. Part. Din 16.—, glas po Din 6.—
— Slava Brezmadežni. Marijine, evharistične in druge pesmi. Za mešani, moški in ženski zbor. Vez. Din 40.—, broš. Din 30.—
Sattner, Svetniške pesmi III. zv. za mešani zbor. Din 18.—. Vsebuje lepo pesem sv. Frančiška Asiškega.

Sir H. Rider Haggard:

2

Hči cesarja Montezume.

Zgodovinska povest.

Iz angleščine prevel Jos. Poljanec

Poglejte usodo Korteza, tega slavnega, velikega moža, ki je imel moč in oblast kakor majhen bog. Kakih štirideset let je tega, tako sem slišal praviti, kar je umrl v revščini in sramoti doma na Španskem. On, osvoboditelj in zmagovalac — da; in doznal sem tudi, da je bil njegov sin don Martin trpinčen prav v onem mestu, katerega je njegov oče s toliko krvjo Špancem osvojil. Malinča, ki so ji Španci rekli Marina, katero je prav isti Kortezo najbolj ljubil med vsemi ženskami, mu je to usodo prerokovala v svoji bridkosti in tugi, ko jo je po vsem, kar se je bilo zgodilo, ko je bila tolikokrat rešila njega in njegove vojake, da so zopet gledali žarko sonce; navsezadnje zapustil in jo poročil z donom Juanom Haranailom. Glejte, kakšna je bila zopet usoda Marine same. Zavoljo tega, ker je ljubila tega Korteza ali Malinča, kakor so mu Indijanci rekli po njej, je prinesla pogubo nad svojo domaćo deželo; brez njene pomoči bi se namreč mesto Tenoktitlan, ali Mehiko, kakor se sedaj imenuje, nikdar ne uklonilo pod španski jarem. — resnica, v svoji strasti je pozabila na svojo čast. In kakšno je bilo njeno plačilo? Kakšno pravico je dosegla s svojo krivico? Njeno plačilo je naposled bilo, da jo je dal Korteza poročiti z drugim človekom nižjega stanu, ko je njena lepota zvenela, prav kakor se izčrpana žival proda revnejšemu gospodarju.

Poglejte tudi usodo onih velikih ljudstev dežele Anahuak. Storili so zlo, da bi prišlo dobro iz njega.

Žrtvovali so svojim krivim bogovom na tisoče človeških življenj, da bi njihovo bogastvo narastlo in da bi si za pozne rodove zagotovili mir in blagostanje. Pravi Bog jim je dal odgovor. Namesto bogastva jim je dal bedo in razdejanje, namesto miru španski meč, namesto blagostanja suženjstvo. Zato so torej bili žrtvovali in darovali svoje otroke na oltarju svojih bogov Hnicketla in Tezkatlipoka.

In Španci sami, ki so izvršili v imenu usmiljenja krvoločnosti, ki so vse večje od vseh, kar so jih storili nevedni Azteki in ki vsak dan v imenu Kristusovem kršijo. Njegovo postavbo do najskrajnejše mere; povejte, ali bodo oni procvitali, ali jim bo njihovo zlodejstvo prineslo blagor? Star sem že in ne bom dočakal odgovora na to vprašanje, vidi se mi pa, da jim odgovor že sedaj prihaja. Vendar se dobro zavedam, da bo njihova hudobnost padla na njihove glave, in meni se dozdeva, da že vidim to najponosnejše ljudstvo na svetu oropano slave in bogastva in časti, in kot lačen ostanek, ki ni srečen v ničemer drugem kot v svoji preteklosti. Kar je Drake pričel pri Gravelinesu, bo Bog dovršil na mnogih drugih krajih in v drugih časih, dokler ne bo Španca tako majhne vrednosti in tako globoko padla kot je Montezumovo cesarstvo.

Tako je s temi velikimi primeri, ki so znani vsemu svetu, in tako se je godilo tudi v življenju tako ponižnega človeka kot sem jaz. Tom Wingfield. Nebo mi je bilo v resnici usmiljeno, ker mi je dalo toliko časa živeti, da se lahko skesam svojih grehov; toda moji grehi so bili kaznovani in so prišli na mojo glavo, na mene, ki sem vzel iz rok Najvišjega izključno Njegovo pravico do maščevanja. To je pravično, želim objaviti zgodbo svojega življenja, da bi tudi drugi ljudje posneli dober nauk iz nje. Mnogo

let sem imel v mislih, kakor sem že povedal, dasi — da govorim resnico — je bilo Njeno veličanstvo naša kraljica, ki je prva vsejala seme. Ampak šele danes, ko sem slišal gotovo resnico o usodi španske Armade, šele danes je seme vzkliklo; in kdo more reči, ali bo kdaj vzcvetelo? Ta vest me je namreč čudno dirnila in mi priklicala v spomin mojo mladost, moje čine in ljubezni, vojski in divjih pustolovčinah, v katere sem se bil zapletel bojujoč se za sebe, za Guatemoko in za ljudstvo Otomi zoper Špance, doživljaje, ki si jih že dolgo vrsto let nisem bil vzel v misel. V resnici se mi vidi — in ni pri priletnih ljudeh nič redkega — kakor da leži pravo moje življenje v daljni preteklosti in da vse ostalo ni nič drugega kot sanje.

Iz okna sobe, v kateri pišem, vidim na miropno dolino ob reki Waveney. Za reko se razprostira polje, ki ga zlati lakotnik, razvaline gradu in rdeče strehe bungayskega mesta, strnjene okrog stolpa cerkve Sv. Marije. Tam naprej po hribu Stowe so kraljevi gozdi in polje opatije Flixton. Na desni strani na strmem bregu zeleni hrastovje, na levi se razprostira močvirnata pokrajina, po kateri se pase govedo, za menoj pa moji vrtovi z zelenjavo in sadjem, ki se vzdigujejo v terasah po rušavem griču, kateremu so nekdanj rekli grofovske vinograde. Vse to je okrog mene, in vendar se mi v tej uri dozdeva, kakor da vsega tega ne bi bilo. V dolini reke Waveney vidim namreč dolino tenoktitlansko, v obponkih hriba Stowe s snegom pokrita ognjenika Popokatepetl in Iztaktepetl, v zvonikih cerkve v Bungayu in okolici v nebo klpeče piramide, na katerih gore sveti ognji, in v govedu, ki se pase po pašnikih, Kortezeve konjice, ki drve v boj.

(Dalje.)

Priporočamo LJUDSKO KNJIZNICO (Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani): 19. zv. J. O. Curwood, Kazan, volji pes. Kanadski roman. 18 Din. vezan 30 Din. — 20. zv. Ed. About, Kralj gore. 18 Din. vezan 30 Din. — 21. zv. H. R. Haggard, Jutranja zvezda. 30 Din. vez. 40 Din. — 22. zv. Orela kaplana Granja. Popolovanje okoli sveta. Roman v treh delih. 48 Din. vez. 50 Din.

UNDERWOODpri **Lud. Baraga, Ljubljana**
Selenburgova ul. 6/1. Telefon štev. 980.**UNDERWOOD**

Gospodarstvo

Hmeljarjem!

Hmelj je obran in skoro tudi že prodan. Hmeljsko leto je končano in že se je pričelo novo. Umestno je torej, da že sedaj opozarjamo hmeljarje na najnujnejšo opravilo. Minulo leto je bilo leto raznovrstnih živalskih in rastlinskih škodljivcev. Hoteli so nam željno pričakovani pridelek uničiti in nas prikrajšati pri naših dohodkih. Bogu hvala, da v tem boju nismo podlegli in da smo vsaj deloma rešili naš pridelek in ga spravili v denar.

Ker pa hmeljski škodljivci ne mirujejo in nam bodo v večji ali manjši meri zopet napovedali boj, je nujno potrebno, da z mobilizacijo od naše strani že sedaj začnemo.

Kaj nam je storiti? — Ker se bolhači, uši, skržati, stence in še mnogo drugih škodljivcev nahaja v stanju jajčic, ličink, bub ali v stanju odraslih žuželk na hmeljskih listih in trtjah, na njihovem plevelu in na drugih odpadkih, je nujno potrebno, da vse to spravljamo na kupe in sežigamo.

S sežiganjem, ki bi se moralo od poljedelskega ministrstva obvezno naročiti, bi se uničevali tudi trosi pogubljive peronosporo, ki nam je že tri leta zaporedoma povzročala hude preglavice.

Ker pa prežimuje vsa hmelju škodljiva golazen tudi v razpoklinah in pod skorjo hmeljskih drog, treba jo je tudi tu zasledovati in pokončevati z ognjem in vodo, kakor se je to hmeljarjem na posebnih shodih v tekočem letu priporočalo in razlagalo.

Najboljše sredstvo v zatiranju živalskih škodljivcev so pa nasadi na žico, za katere se pa naši hmeljarji ne ogrevajo preveč — pa so vendar nujno potrebni in priporočljivi.

Se nekaj! Hmeljarjem se je letos ves veliki trud in vso prizadevanje povodom obdelovanja hmeljskih nasadov še precej poplačal in umestno je, da se jim priporoča modro ravnanje s svojimi dohodki. Hmeljarstvo je po dobno igri na borzi — dobiš pa tudi zgubiš. Za dobrih leti pridejo slaba in prav slaba in nujno potrebno je, da imamo za ta slaba leta nekaj prihranjenega denarja, s katerim moremo kriti naše izdatke in vzdrževati naše nasade tudi v slabih letih.

Nespretno je torej, ako hmeljar ne ravna modro s svojimi dohodki in jih izdaja za nepotrebne stvari.

Najogabnejše pa je, ako se hmeljar v dobrih letih udaja s svojo ženo in otroci pogubonosnemu pijančevanju.

* * *

Nazadovanje delnic Trboveljske premogokopne družbe in Slavenske banke. V zadnjem času je bilo zaznamovani naglo padanje delnic Slavenske banke, ki so v teku 10 dni padle od 50 na 12—13 Din. Poročali smo že tudi o pogajanjih z Ljubljansko kreditno banko radi prevzeta Slavenske banke. Kakor smo žili, se pogaja Slavenska banka radi prevzeta tudi z neko drugo večjo banko. V zvezi s padcem delnic Slavenske banke so pričele padati tudi delnice Trboveljske premogokopne družbe, ki notirajo danes v Zagrebu 290—300 Din. Kakor znamo, ima Trboveljska premogokopna družba večino delnic Slavenske banke. »Neues Wiener Tagblatt« poroča, da težkoje Slavenske banke ne morejo vplivati na finančno stanje TPD, ker so se delnice, ki se nahajajo v portfelju TPD, že v predzadnji bilanci popolnoma odpisale. — Z ozirom na padec delnic TPD poroča današnja »Prager Presse«, da je TPD kot posestnica majoritete pri Slavenski banki, držala od časa do časa večja dobroimetja pri tej banki, katere pa je v zadnjem času dvignila, tako da razen zgube na vrednosti delnic težkoje Slavenske banke ne morejo vplivati na finančni položaj TPD.

Izkaz o stanju Narodne banke z dne 15. t. m. (Vse v milijonih dinarjev; v oklepaju razlika napram stanju z dne 8. t. m.) Aktivna: kovinska podlaga 420.0 (+ 7.4), posojila 1518.5 (— 1.3), račun za odkup kronskih bankovcev 1151.9, račun za časne zamenjave 351.3, državni dolg 2966.3, vrednost zastavljenih državnih domen 2138.4, saldo raznih računov 363.2 (+ 95.2), skupaj aktivna 8909.7; pasiva: glavica 30.0, rezervni fond 8.0 (+ 0.3), bankovci v obtoku 5638.6 (+ 12.0), državne terjatve po računu časne zamenjave 351.3, državne terjatve po različnih računih 71.8 (+ 36.5), obveznosti po žiru in druge obveznosti 588.6 (+ 40.7), terjatve države za zastavljene domene 2138.4, ažijska za kupovanje zlata 83.0, skupaj pasiva 8909.7.

Podaljšanje letarine prostega roka v naših lukah. Z odlokom od 7. sept. je prometno ministrstvo odobrilo, da se, za časa trajanja slabega vremena ali sličnih neugodnosti, podaljša letarina prosti rok v sledečih pristaniških postajah: Bakar, Dubrovnik, Zelenika, Metković, Solin, Split, Sušak in v pristanišču Šibenik.

Nov tarif za potniški promet. Kakor se poroča iz Beograda, je železniška uprava izdelala nov potniški tarif, po katerem naj bi se znatno znižale vozne cene, in sicer pri potniških vlakih za kratke oddaljenosti in pri brzovlakih predvsem za večje oddaljenosti.

Ogromne škode v našem železniškem in pomorskem prometu. V članku »Vlada i štednja« za-

hteva belgrajska »Politika« od vlade pojasnila glede sledečih vprašanj: 1. Kdo je kriv, da se je zrušila železniška proga Mala-Kršna—Topčider, ki bi morala po proračunu stati 50 milijonov dinarjev, medtem ko so stroški gradnje znesli 157 milijonov dinarjev; 2. kdo je kriv, da se je že v l. 1925. užgal premost zagrebskega železniškega ravnateljstva, s čemer je bila država, po cenitvi komisije oškodovana za 25 milijonov dinarjev in 3. kdo je kriv, da se je pristaniški nasip v Bakru, ki je stal državo 6 milijonov dinarjev, popolnoma zrušil tri mesece potem ko je bil izvršen. — List zahteva od vlade, da se krivci sodnijsko zasledujejo.

Rapidno zboljšanje nemške trgovinske bilance. V prvih osmih mesecih tekočega leta je Nemčija uvozila za 6094 milijonov mark, izvozila pa za 6423 milijonov mark. Trgovinska bilanca je bila torej v tem času aktivna za 329 milijonov mark. Če te podatke primerjamo z odgovarjajočimi podatki lanskega leta, tedaj opazimo rapidno zboljšanje trgovinske bilance. Izvoz se je dvignil za 837 milijonov mark, uvoz pa je padel za 2583 milijonov mark. V prvih osmih mesecih lanskega leta je bila nemška trgovinska bilanca še pasivna za 3091 milijonov M. Vsled zboljšanja konjunktore se je v zadnjih treh mesecih dvignil uvoz sirov, kar je povzročilo začasno pasivnost nemške trgovinske bilance, vendar je to pasivnost smatrati le za prehodni pojav. Pri pomniti je še treba, da reparacijske dobave Nemčije niso upoštevane pri izvozu.

Borza

Dne 24. septembra 1926.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.47—13.50 (13.485—13.515). Italija 206.42—208.42 (206.56—208.56). London 274.40—275.20 (274.40—275.20). New York 56.45—56.654 (56.425—56.625). Pariz 154—158 (156—158). Praga 7.965—7.995 (7.965—7.995). Curih 10.9275—10.9575 (10.9275—10.9575). Amsterdam 22.651—22.751 (22.677—22.737).

Curih. Belgrad 9.1475 (9.145). Budimpešta 72.50 (72.50). Berlin 123.25 (123.25). Italija 18.99 (19.0225). London 25.1175 (25.1225). New York 517.50 (517.50). Pariz 14.28 (14.25). Praga 15.325 (15.33). Dunaj 73.025 (73.025). Bukarešta 2.73 (2.78). Sofija 3.75 (3.7425). Varšava 56.75 (57). Amsterdam 207.30 (207.30). Bruselj 13.775 (13.80).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.49—53, Kodanj 187.80—188.20, London 34.33—43, Milan 25.92—26.02, New York 707—709.50, Pariz 19.53—63, Varšava 78.15—65. Valute: dolarji 704.18—708.18, fr. frank 19.62—19.78, lira 12.47—53, češkoslovaška krona 20.90—21.02.

Praga. Devize: Lira 122.80, Zagreb 59.98, Pariz 92.67, London 163.75, New York 33.70.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 72—73.50, vojna odškodnina 307—310, zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 193—193, Ljublj. kreditna 165—170, Merkantilna 92—94, zaklj. 92, Prastrediona 866—870, Slavenska 12 bl. Kred. zavod 165—175, Strojne 112 bl. Vevče 104 den. Stavbna 55—65, Sešir 104—104, zaklj. 104.

Zagreb. 7% invest. posoj. 72—73.50, agrari 41—43, vojna odškodnina 306.50—307.50, kasa 307—307.50, okt. 309—310, Hrv. esk. 100—101, Kred. 101—102, Hipobanka 55—56, Jugobanka 91.50—92, Prastrediona 865—867.50, Ljublj. kreditna 165 za ključek, Slavenska 12—13, Srpska 130 den., Eksplatacija 7—10, Sešerana 350—360, Gutmann 215—235, Slavex 111 bl., Slavonija 31—31.50, Trbovlje 290—300, Vevče 105—115.

Dunaj. Podcen.-savska-jadran. 830.000, Živno 705.000, Alpino 166.000, Krariska industrijska 296.000, Trbovlje 407.000, Hrv. esk. 150.000, Leykam 124.000, Hipobanka 69.000, Avstr. tvornice za dušik 242.000.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Bukovi pragovi: 2.60 m 14×24×14 otesani, dobava do koncem aprila 1927, plačilo proti akreditivu, feo meja za kom. 37 den., bukovi pragovi: 2.45 m 24×22×12½, dobava do koncem marca 1927, plačilo proti akreditivu, feo meja za kom. 33 den., deske 24 mm. 4 m dolž., suhe, I., II., media 23, 24, feo meja 510 den., skorote 13 mm. 4 m dolž., media 21, 22, I., II., feo meja 540 den., deske 25 mm. od 2—3½ m dolž., od 9.15 cm šir., suhe, lepo izdelane, za 100 kg feo meja 60 den.

Žito in poljski prideški: Pšenica nova, feo naklad. post. 260 bl., pšenica domača nova, feo naklad. post. 285 bl., koruza feo vag. nakladalna postaja 165 bl., rž domača, feo nakladalna postaja 210 bl., oves novi, feo nakl. post. 155 bl., fižol beli novi, feo vag. nakl. post. 170 bl., krompir rani, feo vag. slov. post. 95 bl., laneno seme, feo Ljubljana 330 den., laneno seme Podravina, feo Ljubljana 370 den., seno sladko, stisnjeno, feo vag. slov. post. 100 bl.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 24. septembra 1926. Višina barometra 308.8 m

Opazovanje	Barometar	Toplota	Rel. vlaž.	Veter in brzina	Oblačnost	Vrsta padavin	Bar. pad.	Rel. vlaž.
kraj	čas	°C	%	m	0—10	ob opazovanju	v mm d 7h	na 7h
Ljubljana (dvorec)	7	762.1	12.2	90	mirno	10		18.2
	8	762.7	12.2	90	mirno	10		
	14	760.2	17.8	58	S 3	6		
	19	760.5	15.0	70	W 3	8		
	21	761.4	14.0	74	mirno	8		
Maribor		762.5	11.0	90	SE 1	10	1	16
Zagreb		762.6	12.0	96	mjrno	10	1	12
Belgrad	8	762.1	11.0	95	mirno	10		18
Sarajevo		762.9	10.0	92	mirno	3		15
Skopje		762.4	16.0	53	E 1	0		23
Dubrovnik		759.1	16.0	66	mirno	3		28
Split	7					10		
Praga		760.1	9.0	—	N 3	10	3	15

Barometer je reguliran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Dunajska vremenska napoved za 25. septembra: spremenljivo, s kratkimi premembami na bolje; temperatura se zniža.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglaš 3 ali 5 l. in. Oglaš nad deset vrstic se računa po višji. Za odgovor znamko. Na vprašanja brez znamke ne odgovorjemo!

VAJENCA sprejem

za pekovo obrt. Stanovanje in hrana v hiši. Vse drugo po dogovoru. Valentin Brežan, Cerklje pri Kranju. 6541

PLETILJA

izvrjena vseh vrst pletenin, išče mesta. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6534.

UCENCA

s primerno šolsko nabrazbo, sprejme takoj A. SUSNIK, železnica — Ljubljana. 6551

Grem za HIŠNIKA

za plačilo želim stanovanje. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Stanovanje«.

Žel. uradnik

izvešan v tarifni stroki, star 36 let, želi trajne zaposlitve v pisarni večje podjetja. — Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Žel. uradnik« št. 6539.

Obratovodja

sposoben, starejši, popol. samostoj. delavec s strokovno šolo, dober kalkul., samski, se išče za večjo stavbeno, strojno in štedilniško - ključavničarsko delavnico. Samo zaposliti, dobri delavci in dobri kalkulatori naj pošljejo ponudbe na Posredovalnico za službe J. OSENIJAK — PTUJ.

Sprejme se več gospodov in gospodičen na stanovanje in hrano.

Domača dobra kuhinja, solidna postrežba, zmerne cene. — MARIBOR, Splanarska ulica 5. 6507

KOVAŠKI

pomočnik

razumen dečko - vojašine prost - z dobrimi spretnostmi, se sprejme pod ugodnimi pogoji v hitro izužit kot KURJAC k večji parni lokomotili pri neki lesni industriji na deželi. Ponudbe pod: »Kurjak« št. 6542 upravi »Slovenca«.

MOČNO UČENKO

poštene kmetijske hiše, sprejme v trgovino z mešanim blagom D. Ribizel, Sv. Jernej, pošta Loče.

Veletrgovina z mešanim

blagom išče za takoj skladišče

in enega MLAJŠEGA PO-MOČNIKA. — Ponudbe na upravo lista pod št. 6519.

Učenec

za pekarno, zdrav in močan, se takoj sprejme. — SCHMID, pekarna, Maribor, Jurčičeva ulica št. 6.

Poravnajte naročnino!

Stanovanje

v novi hiši, post. Vižmarje, se odda. Prednost družine brez otrok. — Naslov pove uprava lista pod št. 6548.

Glinasta peč

velika, pripravna za vel. dvorano ali za 2 kmečki peči, radi preizdave ugod. naprodaj. Kmetijski hranilni in posojilni dom v Ljubljani, Sodna ulica 1.

Sprejem VAJENCA

za mizarstvo in kupim laube hrastove in orehove

DESKE

dolžine 2—6 m, debeline 3—10 cm. Ponudbe z navedbo cene na naslov: Josip Kurnik, mizar, Zg. šiška pri Ljubljani.

Dr. BLEIWEIS

ne ordinira od 1. do 30. oktobra

DR. JUG

zopet redno ordinira.

IGRALNO DOZO

(Spieldose), kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Doza« 6549

12.000 Din

POSODIM hišnemu posestniku; za obresti zahtevam prazno SOBO s kuhinjo ali souporabo. — Ponudbe pod »Garancija«.

Prazna soba

primerna za duhovnika, v bližini župnijske ali trnovske cerkve, se išče. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Prazna«. 6522

Marko Čutič

kotlar MARIBOR

Slovenska ulica št. 18, priporoča vseh vrst kotle za žganje in perilo po najnižji ceni. 6508

Pletilni STROJ št. 7

je naprodaj. — Naslov pove uprava lista pod št. 6492.

RADIO

Lorenz - Selektor aparat s 4 žarnicami, popolnoma nov, s prvovrstno opremo in rezervnimi deli, ceno prodam. Naslov: Gassner v Trzinu. 6458

Proda ali zamenja se

gručinsko posestvo, 100 oralo, pri Celju, za posestvo, podjetje ali hišo v Avstriji. — Karol Breznik, Celje, Dolgopolje 1.

Hlude

hrastove in bukov, kupuje parna žaga V. SCAGNETTI - Ljubljana.

Visokoprtil. hiša

v Rožni dolini je pod zelo ugodnimi pogoji naprodaj. — GALE — Rožna dolina cesta V, št. 24. 6110

Steklena

strešna opeka

je zopet na zalogi pri »ZDRUŽENIH OPEKAR-NAH« d. d. v Ljubljani.

Šivalni stroji in kolesa

za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Najnižje cene. Gritzner, Adler Tudi na obroke. Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vezenju brezplačno. Večletna garancija.

Gospod se sprejme kot SOSTANOVALEC

z vso opremo. Ambrožev trg št. 1. gostilna. 6390

Pritlična hiša

4 sobe s pritliklinami in večjim vrtom, se proda v Novem mestu. — Naslov v upravi lista pod št. 6523.

Jabolka la

se dobe po Din 3-50 v skladišču — dvorišče restavracije MIKLIC, Kolodvorska ulica, Ljubljana.

Volno in bombaž

za strojno pletenje in vsakovrstna ročna dela dobite po najnižjih cenah v veliki izbiri pri Karlu PRELOGU — Ljubljana, Stari trg št. 12 — in Židovska ulica št. 4.

Veliki jugoslovanski paromlin išče agilne, dobro uvedene

zastopnike

za okraje Ljubljana in Maribor. Prednost: garancija in odgovarjajoča skladišča. — Ponudbe z referencami naj se hitro vpošljejo upravi lista pod: »Zastopniki 6547«.

Za jugoslovan. patent št. 1793

od 1. aprila 1923 na:

»Postopek za proizvodnjo viskoze - svile od najfinijih niti iz slabokiselih kopelji od amonijakove soli«

(Verfahren zur Herstellung feinstfädiger Viskoseseide aus schwachsauren Ammoniumsulfidern) in dopunski patent št. 1798 od 1. aprila 1923 na:

»Postopek za izdelovanje niti iz viskoze s pomočjo kislih kopelji iz amonovih soli«

(Verfahren zur Herstellung von Viskosefäden vermittelst sauren Ammoniumsulfidern)

se iščejo kupci ali odjemalci licenc. — Ponudbe na

ING. MILAN SUKLJE

LJUBLJANA — Selenburgova ulica št. 7.

Najpopolnejši STOEWER

šivalni stroji

za šivilje, krojače in ževljorje ter za vsak dom.

Proden si nabav. stroj, ogledite si to izrednost pri trdku

L. BARAGA

Ljubljana

Selenburgova ulica št. 6/1.